

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an 4 cor. 40 bani,
Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani,
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului” Sibiu.

Foaie politică

Apare în fiecare Duminică.

Telefon Nr. 146.

Adresa telegrafică: „Foaia Poporului”, Sibiu.

INSERATE:

să primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
(Strada Măcelarilor Nr. 12).

Un șir petit prima-dată 14 bani, a doua-oară
12 bani, a treia-oară 10 bani.

Nația română scoasă din lege.

Când vor ceti cetitorii nostri rândurile, cari urmează, cel mai mișelesc proiect de lege electorală, pe care l-a putut plămădi creierul unor paraziți îngrijiti, că vine vremea să muncească, dacă vor să trăiască, — va fi poate deja prezentat dietei trunchiate din Pesta. Zicem poate, căci și zilele ministrului Lukaci par a fi numărate.

Legea electorală, sub care am chinuit până acum, a fost totuși o îmbunătățire față de cea dinainte de anul 1848. Până atunci alegători și aleși în dieta Ungariei și în a Transilvaniei erau numai nemeșii, clasa aceea răpitoare, care prin minciună și crimă a știut să ingenucheze toate popoarele țării fără deosebire de naționalitate, pentruca să-și asigure un traiu îmbuibat, fără muncă, care rămânea numai în căruța țaranului.

A venit viforul dela 1848 și paraziții s'au văzut siliți să se învoiască, cel puțin pe hârtie, ca și o parte mică a poporului să aibă dreptul să-și spună cuvântul său, când e vorba de-a face legi privitoare la toți cetățenii țării. Groaza de Român i-a stăpânit însă pe făuritorii legii, căci pentru Ardeal, aceasta cetate de veci românească, au vârit în ea hotăriri, cari să micșoreze cât mai mult numărul alegătorilor români. Dupăce prin tot felul de mișelii au știut să croiască un modru de-a face alegerile, care să le asigure biruința, au șters hotăririle acestea, de cari nu mai aveau trebuință. Voiau să arete lumii europene, care privește cu scârbă la celece se întâmplă în Ungaria, că iată, și Români sunt egal îndreptățiți.

Guvernele și administrația au continuat însă cu fărădelegile, cu prigonirile Românilor, cu cumpărarea sufletelor, dupăcum a dovedit acum de curând și procesul Lukaci-Deji. Pe de altă parte s'au ivit și între Maghiari oameni, cari cereau, ca la alcătuirea legilor să-și poată spune și poporul în măsură mai mare cuvântul său prin un număr mai mare de alegători dietali. În Austria se introdusese votul universal, egal și secret. Împăratul însuși a cerut guvernelor din Pesta să pună odată capăt stării rușinoase, ca într-o țară de peste douăzeci de milioane de suflete abia peste un milion să poată lua parte la alcătuirea legilor.

Sunt ani de zile, decând guvernele, cari s'au rânduit în Pesta, au tot adunat la date statistice, pentruca să vadă, cum ar trebui să alcătuească noua lege electorală.

Să nu uităm însă un lucru: cei însărcinați cu lucrarea aceasta sunt tot urmașii paraziților de dinainte de 1848, cu deosebirea, că lor li s'au întovărășit Jidani și în

coadă de tot reprezentanții Sașilor, aceștia și înainte de 1848 tovarășii și împreună-lucrătorii asupritorilor nostri.

Ani de zile au lucrat și în sfârșit muntele a scremut proiectul electoral al lui Andrași. Eră un proiect, cum poate eși numai din creierul unui grof, care vede, că poporul nu se mai mulțumește a vărsa sufe de milioane în visteria statului, pentruca din ele el să nu tragă nici un folos; poporul, care nu se mai mulțumește, ca toți fiii lui dela 20 până peste 30 de ani să stea luni întregi înarmați la granițele țării, iar cei rămași acasă să flămânzească și să rămână și pe mai departe în jugul asupritor. Guvernul coaliției, din care făcea parte și Andrași, a plecat dela putere și cu aceasta proiectul a fost înmormântat.

A urmat guvernul lui Khuen-Hedervari și acum al lui Lukaci. După alți câțiva ani de studii, Lukaci a prezentat un alt proiect de lege electorală. Fără pic de rușine, Lukaci declară în prezența proiectului, că alcătuindu-l a avut deosebită grije, ca *Românii* să fie în număr cât mai mic alegători dietali. Dar comisiunii alese de dieta trunchiată pentruca să studieze acest proiect și numărul așa de mic de alegători români i-a fost prea mare și la propunerea câtorva paraziți din Ardeal, grofi și slugi grofești, căroră s'a alăturat și cele două coade săsești, au schimbat proiectul hotărînd, că nici chiar țaranul proprietar dela 8 până peste 16 jugăre de pământ să nu fie alegător, dacă nu plătește o dare de pământ dela 20 până la 40 coroane. În vorbirele, pe cari le-au ținut acești nemernici în comisiune, au spus, că aceasta trebuie să se facă, pentru a împedeca pe Români de-a fi alegători. De se va primi legea astfel schimbată, noi *Românii suntem scoși din lege*, căci mai ales în Transilvania, Bănatul de răsărit, Bihor, Sălagiu, Sătmar și Maramurăș, deși o avem destui proprietari de peste 8 și chiar 16 jugăre, dar pământul fiind mai puțin roditor nu e împovărat cu o dare așa de mare, ca proprietarul să poată fi trecut pe lista de alegători.

Celece ni se pregătesc se ntelege, că nu au să ne sperie. De n'a perit Românul, când oardele barbare năvăliau jefuind și pârjolind avutul nostru, nu va peri nici acum, când jefuirea și pârjolirea se face cu alte mijloace. Luptă dreaptă, neînfrântă și neînfricată va da națiunea română și împotriva acestei năvăliri, tot așa de barbare ca și cele din trecut. Dar mijloacele acestei lupte nu pot fi cele din trecut. Nu mai poate fi vorba de-a face revoluție ca în veacul al treisprezecelea, când o parte din strămoșii nostri au fost siliți să părăsească Ardealul și să întemeieze domnia Țării-

Românești. Nici ca în veacul al patrusprezecelea, sub regele Ludovic, când strămoșii nostri din Maramurăș au întemeiat domnia Moldovei. Nici ca în veacul al cincisprezecelea, când țărănimea din Ardeal sub conducerea lui Antonie Lungu a vârit groaza în nemeși și în Sași, cari au încheiat în anul 1438 mișeleasca uniune pentru asuprirea Românilor. Nici ca în anul 1514, când țărănimea română s'a aliat cu cetele lui Gheorghe Doja pentruca să curețe țara de nemeșimea răpitoare și trândavă. Nici ca pe timpul lui Mihai Viteazul, când țărării români din Ardeal au băgat groaza în ceice se lefuiau pe roadele muncii noastre. Nici ca în veacul al optsprezecelea, când Horia, Cloșca și Crișan au ridicat sus steagul desrobirii naționale, și nici ca în 1848.

În fruntea națiunii române avem astăzi *Comitetul național*, ales de reprezentanții nostri, ca să chibzuească mereu asupra mijloacelor de luptă pentru desrobire. Dela el așteptăm și acum glasul chemător la lupta pe căi legale și ca și în trecut, și acum națiunea îl va asculta cu drag și înflăcărare. Deputații nostri naționali au prezentat înșiși un proiect de lege electorală așa cum trebuie să fie o astfel de lege. Cheme-ne în adunări, ca aprobarea noastră unanimă să dea putere și mai mare glasului lor.

Încercarea îndrăzneată de-a ne arunca de nou în jugul iobăgiei dinainte de anul 1848, de pe timpul „uniunii” scârboase a nemeșilor, Săcuilor și Sașilor, va fi un prilej să dovedim, că Românul nu pierde și nici lupta nu va înceta până nu va ajunge la aceea e hotărît de Dumnezeu: să fie el stăpânul neturburat de venetici al vechiului pământ românesc.

Statificarea notarilor comunali.

Prim-ministrul Lukaci a anunțat, că pregătește un proiect (planul) de lege pentru *statificarea notarilor*. Aceștia adevă să nu mai fie aleși de consiliul (reprezentanța) comunal, ci numiți de ministru.

Paguba națională pentru noi e mare și nu prea. Am avut și avem și acum mulți notari, Români vrednici, cari și dacă nu s'au putut arăta prea pe față luptători pentru drepturile noastre naționale, totuși s'au arătat cu dragoste pentru școala și biserica națională. Slujba lor, adevă mișelia guvernării din patria noastră, i-a silit să fie însă totdeauna coadă la toporul străin, când eră vorba de alegeri. Avem însă foarte multe comune românești, în cari notarii sunt lifte străine. Legea comunală îi dă primpretorului dreptul să candideze pe cine vrea. Până acum și veneticii mai știau limba noastră, dar după statificarea notarilor, mini-

strul va trimite în satele românești tot numai cine știe ce cociși de pe pusta Ungariei sau din Săcuime, precum și pe toți nemeșii cerșitori, ca să se îngrășe din sângele nostru.

Alegerea dela Sasca-montană. *Dr. Iuliu Maniu, care fusese întotdeauna candidat pentru locul de deputat în cercul electoral din Sasca-montană, a trebuit să renunțe de data aceasta. În locul lui, comitetul nostru național a candidat pe fostul deputat al Orăștiei, dl Dr. Aurel Vlad, un alt fruntaș strălucit al neamului nostru. Dl Vlad a dat în trecut dovezi de o deosebită putere de muncă și vitejie în dieta din Pesta pe timpul, când era singurul deputat naționalist și ținea piept cu haita șovinștilor urlători de-acolo.*

Cercul Sasca-montană are 1500 alegători, dintre cari 1300 români. Alegătorii nostri, toți naționaliști vrednici, vor fi fela noastră având deputat pe dl Vlad și totodată vor arăta acum cu vârf și îndesat, ce-i așteaptă în viitor pe acei ticăloși, cari își vor mai da voturile străinului sau vândutului, care vrea să li se fure.

S'au găsit și niște stugi de-ale guvernului dușman nouă, cari candidează. Unul e Korkan, pretor în Zam, altul un avocat Lincza. E o batjocură pentru Românii nostri bănuțeni, că aceștia îndrăznesc să viseze a ajunge deputați aleși de Români. În taturi cu ei!

Trăiască deputatul nostru Dr. Aurel Vlad!

Din dietă. Pășunile comunale. Ministrul de agricultură a încercat un nou atentat contra Românilor, prezentând un proiect de lege, care răpiă țăranilor pământul pentru a face din el pășuni puse la bunul plac al grofilor, baronilor și tuturor „domnilor” scăpătați. Deputatul nostru dl Dr. Ștefan Pop și-a ridicat glasul în dietă și a protestat cu cea mai mare tărie împotriva acestei fărădelegi plănuită împotriva țăranilor nostri. El a arătat, că da, le trebuie țăranilor pășune pentru vite, dar aceasta să fie cumpărată de stat din bunurile nemeșesti, ale statului și ale bisericii catolice, și pusă apoi la îndemână țăranilor.

Ministrul a fost silit să-și retragă proiectul, ca să-l schimbe.

Advocații jidano-maghiari din Arad contra Românilor. Camera advocaților din Agria a cerut dela camera celor din Arad să protesteze împotriva proiectului de lege electorală prezentat de Lukaci. Advocații jidano-maghiari din Arad au răspins cererea colegilor lor, căci ei sunt contra unei legi, care să dea și Românilor dreptul de alegător.

Se va mai găsi oare Român, care să deschidă ușa cancelariei vr' unui avocat jidano-maghiar din Arad? Ar fi un nemernic, căci ar lucra împotriva sângelui său propriu.

De-ale episcopiei păgâne. Vicarul numit pentru parohiile române din Săcuime, furate dela arhidieceza Blajului, a vizitat comunele acestea, slujind pretutindeni în limba maghiară. Aceasta e însă împotriva hotărârii Papii dela Roma, care a spus, că în limba maghiară nu se poate face slujbă sfântă. Va fi știut el pentruce. Până acum n'am aflat nimic, că parohienii să fi protestat împotriva acestei călcări de lege. Ar fi trist, dacă n'ar face-o.

Cu atât mai brav s'au purtat însă vrednicii nostri Români din *Culceul mare*, comitatul Sătmăruului. Când a venit unul Ohenți, un ticălos de Rutean renegat ca să li se prezinte ca protopop, Românii l-au luat cu huideo! Renegatul a șters-o iute.

Iară jandarmii! Țăranul Ioan Sârbu din Ogradna (comit. Caraș-Severin) era dator la o bancă. Apropiindu-se termenul să plătească polița (cambiu), vru să plece la oraș să vândă doi boi, căci bani nu avea. Când trecu pe dinaintea primăriei, primarul și cu un jandarm îl opriră să plece cu boii, pentrucă nu și-ar fi plătit încă dările. Inzadar le spuse bietul om, că are acasă și vaci, cari sunt mai mult vrednice decât darea restantă, jandarmul nu-l lăsă. Țăranul împotrindu-se însă de nou, jandarmul l-a străpuns cu baioneta culcându-l mort la pământ. După cel omorât rămâne o nevastă cu doi copii.

Un nou partid maghiar? Andrași, fostul ministru de interne pe timpul coaliției, a început să facă propagandă pentru înființarea unui partid nou. În scopul acesta Justiții și Coșutiștii ar trebui să se lapede de cererea lor, ca Ungaria să se rupă cu totul de Austria și numai Impăratul să rămână domnitor și al Ungariei. Înființându-se partidul cel nou, sute de deputați din partidul guvernamental — bine înțeles și Sașii — ar alerga în partidul cel nou, căci la el ar fi și ciolanele având majoritatea (fiind cei mai mulți).

Turcii au un proverb: ac chepec, cara chepec, ichiside chepec dir. Câne alb, căne negru, câni sunt amândoi. Așa și partidele jidano-maghiare.

Croații se mișcă din nou. Fruntașii națiunii croate vor începe cât mai curând cu tărie lupta contra comisarului maghiaron. Partidul autonom croat a hotărât să roage pe Croații și Slovenii din Austria, ca să înceapă de nou obstrucția în Reichsrat-ul (dieta) din Viena, dacă Impăratul nu-i va scăpa de asupririle guvernelor din Pesta.

O necuviință săsească la adresa grănițerilor nostri. Dl Neugeboren, redactor la o foaie jidană și deputat săsesc din Sibiu a săvârșit o necuviință la adresa grănițerilor nostri din Năsăud. El susține, că noi Românii n'am avea drept la munții noștri, furați dela noi de înaintașii Sașilor de azi, și îndeosebi n'am avea drept la averea universității (comunității) numite (pe nedrept!) săsești. Căci și urmașii grănițerilor din fostul regiment român dela Năsăud se împotrivesc guvernului, care vrea să-i silească să-și împartă averea lor comună cu tot gunoiful venetic așezat printre ei.

Deosebirea între Sași și grănițerii nostri e ca între cer și pământ. Grănițerii sunt stăpânii pământului lor de pe timpul când strămoșii nostri nici nu vorbeau încă limba română, ci pe cea dacă. Ei și-au întărit dreptul de proprietate în timp de o sută de ani prin sângele vărsat pentru patrie și Impărat pe câmpurile de războiu ale Austriei, Germaniei, Franței și Italiei, când strămoșii Sașilor se fereau de armată răscumpărându-și cu bani dreptul de-a sta lângă frânele lor. Când au venit Sașii pe pământul nostru românesc, hotărârile regiilor Ungariei de pe-atunci spuneau lămurit, că munții și pădurile le pot folosi împreună

cu Românii. Că noi am căzut așa de tare, încât le-am plătit și pe popii lor, și pe funcționarii lor ca pe niște trădători, o rușine pentru noi Românii, dar vom opăi-lă-o, căci o ținem minte.

Așa dară mai domol cu dreptuni „săsești”, căci acestea n'au existat niciodată!

Războiul din Balcani.

De pe câmpul de luptă. — Adrianopol, Ciorlu, Galipoli. — La Ianina. — Scutari (Scodra). — Intre aliați. — Tratatul de pace. — Conflictul româno-bulgar. — Rusia și Austria.

De pe câmpurile de luptă sunt știri tot mai puține. Armatele dușmane sunt oboseite, stoarse de vlagă, timpul a fost de o asprime aproape neobișnuită în părțile acelea cu mult mai înspre meazăzi decât România. Vifore cu zăpezi, frig mare au amorțit pe soldații nu prea bine îmbrăcați și la Bulgari și rău hrăniți. Turcii își aduc de-ale mâncării pe mare, pe când Bulgarilor le trebuie mult timp până să aducă câte ceva cu cară trase de bivoli. De aceea mai ales în armata bulgară bătăie boalele, cari seceră multe vieți.

La Adrianopol Sucri-Pașa, comandantul, se ține fără să-i pese de bombardare. El a telegrafiat de nou, că are tot ce-i trebuie și că Bulgarii și Sârbii nu îndrăznesc să se apropie de întăriturile cari înconjoară cetatea. Un aviator rus trecând în aeroplan peste Adrianopol a fost silit să aterizeze în oraș. El a fost împușcat ca spion. **Dela Galipoli** nu sunt știri de lupte. **La Ciorlu** armatele dușmane sunt aproape de încăierare.

La Ianina Grecii nu fac nici o ispravă, cu toată că acum de curând au vestit o nouă biruință grecească, cu prilejul căreia Turcii ar fi pierdut 180 de morți, iar Grecii au avut numai 4 (?) răniți.

În Albania Giavid-Pașa, despre care am scris și în numărul trecut, a strâns rămășițele armatei turcești de pe-acolo și întărit și cu vre-o 15 mii de Albanezi a ocupat dela Sârbi orașul Prejba lângă lacul cu acelaș nume.

La Scutari Muntenegrinii și Sârbii n'au mai făcut nici o mișcare, după atacul cel din urmă, în care au pierdut aproape zece mii de oameni. Regele Nichita continuă a trimite scrisori Țărilor, ca să-l roage să-i ajute la încheierea păcii pentru alipirea Scutarilor la Muntenegru. Se vorbește chiar, că Grecii vor transporta pe corăbii alte trupe sârbești pe Marea-Adriatică la Scutari. Știrea nu se prea crede, căci le-ar trebui câteva săptămâni și până atunci e nădejde să se încheie pacea. Scutarii va rămâne Albanezilor, dacă nu cumva va cădea înainte de încheierea păcii în mâinile aliaților.

Hărăiturile între aliați nu mai contesc. Într-o comună din Macedonia a fost o ciocnire între comitagi bulgari, cari jefuiau, și între soldați greci. După o telegramă din Atena, soldații au omorât opt comitagi, aceștia au omorât un soldat grec. În câteva gazete din Belgradul Sârbiei se fac Bulgarilor imputări mari pentru lăcomia lor. Bulgarii ar vrea să cuprindă și părți din Macedonia cucerite de Sârbi (ținutul Monastirului, Uscubului ș. a.), cu toată că piciorul lor n'a călcat pe-acolo, ba chiar și unde au ajuns, au făcut imputări numai cu ajutorul armatei sârbe, care luptă alături de ei la Adrianopol, Cortalga și în Galipoli. În gazetele grecești se des-

cu multe amănunte cruzimile săvârșite de Bulgari nu numai contra înșeurătorilor turci, ci și contra celor greci.

Cu toate că Turcia a izbutit să capete bani (dela Italia 50 de milioane pentru Tripolitania), tratările de pace continuă meren și știrile despre ele sunt mai numeroase ca cele despre lupte. Tratările se fac și între Turcia și Bulgaria, Turcia și Grecia, Turcia și Marile-Puteri. Ceva sigur nu se știe până acum, dar se spune, că pacea e mai aproape decum se crede. Condițiile ar fi tot cele ieșite la iveală pe timpul armistițiului, având să rămână Bulgaria Adrianopolul, cu toate protestările poporului turc, Greciei Iania și inzulele egeice afară de cele dela gura Dardanelelor, iar Muntenegrului niște orașele din partea răsăriteană a Albaniei, în schimbul Scutarilor, pe care îl vor avea tot Albanzii. În Albania însă e greu să se hotărască ușor, căci Albanzii, cari sunt acum în parte înarmați, se mișcă și par gata a lupta cu tărie împotriva celor care ar vrea să micșoreze țara.

Conflictul româno-bulgar nu e terminat. România a primit mediațiunea Puterilor, adică miniștri acestora să încerce singuri a împacă pe cei doi vecini, fără ca hotărârea Puterilor să fie obligatoare pentru Români. Bulgaria, ca să mai amâne, a cerut arbitrajul, adică aceea care vor hotărî Puterile să împlinescă și România și Bulgaria. Bulgaria are nădejde, că Rusia nu se va învoi, ca România să capete Silistra. Tratările de pace în conflictul româno-bulgar e vorba să se facă la Petersburg, capitala Rusiei.

Incordarea cea mare între Austro-Ungaria și Rusia a mai slăbit, așa că scrisoarea împăratului nostru trimisă țarului rusesc tot pare a fi avut un rezultat bun. Țarul ar vrea pace, căci săptămâna aceasta au început serbările jubileului de 300 de ani, decând pe tronul Rusiei e casa domnitoare Romanoff. Intre Rusia și Austria vor urma tratări directe (fără amestecul altor Puteri) cu privire la Muntenegru și Serbia, adică cu privire la Scutari. Poate că în săptămâna aceasta să se înceapă demobilizarea trupelor ruse dela granița austro-rusă și îndată după cea rusească va urma și demobilizarea austriacă în Galiția, trimițându-se rezerviștii acasă. Trupele noastre mobilizate la granițele Serbiei și Muntenegrului nu se vor bucura

încă de aceasta demobilizare până nu se va vedea, ce se va alege cu pacea din Balcani și cu Albania.

Cu aceasta însă pacea Europei încă tot nu e asigurată, căci se pot naște și alte încurcături. De aceea Marile-Puteri se pregătesc mereu de întărirea armatelor lor.

Pentru autonomia Macedoniei. Duminică s'a ținut în București o mare adunare națională, chemată de Liga Culturală. Toți vorbitorii, între cari președintele Ligei, dl Virgil Arion, secretarul Ligei, dl Gh. Bogdan-Duică, președintele Societății macedo-române, dl Dr. Leonte, au cerut, ca guvernul să facă cât mai curând pașii trebuincioși, pentru ca Macedonia să aibă autonomie și să nu fie sfâșiată între cei trei aliați balcanici, căci aceasta ar însemna peirea Românilor de-acolo.

Congresul albanez din Triest. Duminică s'a început marele congres albanez, compus din reprezentanții acestui viteaz popor veniți din Albania, Epir, Macedonia, Italia, România și America. Sunt mulți foști generali și guvernatori turci. Președintele cetește telegrame de salutare, între cari și una a ministrului nostru de externe. O scrisoare sosită din Scutari cel bombardat de Sârbi și Muntenegrini spune: Am bătut armata sârbă la Brdița, luând 600 de prizonieri și sute de Sârbi și Muntenegrini zac grav răniți la San-Giovani de Medua (port lângă Marea-Adriatică). Armata sârbo-muntenegreană e cu desăvârșire sleită. Cerc de împrejurare împrejurul Scutarilor nu mai este. Noi avem mai multe proviziuni (de-ale mâncării) decât dușmanii așa că am fost în stare să trimitem o mie de saci de făină la Miridita (ținut muntos locuit de Albanzii miridiți).

Delegatul Fan Noli spune, că dorește din inimă să se întoarcă acele timpuri, când Albanzii luptau alături de Români și Maghiari sub comanda viteazului Român Ioan Huniadi. Numește pe împăratul nostru „împăratul mântuitor”. Toți vorbitorii își arată mulțumita față de împăratul nostru și Regele Italiei, cari îi sprijinesc în lupta lor pentru neatarnare. Afară de aceea vorbesc cu multă recunoștință despre România, care i-a ocrotit pe Albanzii duși acolo și i-au lăsat să-și desvolte limba.

Dela Români din America.

Dl Iosif I. Schiopul, fost redactor la „Tribuna” din Arad și acum cu locuința în America, a publicat în gazeta „Universul” din București un articol despre Români din America. În cele următoare dăm și noi o parte din acest articol, care arată starea fraților nostri de-acolo.

Numărul Românilor din America îl socotește dl Schiopul de aproape o sută de mii, dintre cari abia două mii de vor fi sub vârsta de 14 ani și cel mult zece mii peste 45 de ani, așa că aproape 90 de mii sunt în vârstă, când omul e mai în putere.

Poporațiunea românească de azi din America e schimbătoare, căci se premenește mereu cu emigranți noi, cari vin în locul celor care, după o ședere de câțiva ani, se întorc acasă. Iar numărul celor care vin este întotdeauna mai mare decât numărul celor care pleacă acasă, așa că numărul imigranților*) români va crește mereu și va crește cu deosebire după ce mișcarea de emigrare se va porni și în ținuturile românești mai sărace din Ungaria.

Ar fi o greșală însă, dacă întoarcerea atâtor emigranți români am socoti-o pricină numai de dragostea de țară și de dorul după cei rămași acasă. Poate că tot așa de mult îi îndeamnă să se rentoarcă acasă greutatea de-a întemeia în America familie. Pătura noastră țărănească, cea mai sănătoasă pătură socială românească (cei 100 mii de Români din America sunt aproape toți țărani) nu se căsătorește cu femei străine de neam nici acasă, nici în străini, iar în America numărul femeilor române este de tot neînsemnat în asemănare cu numărul bărbaților. Numai unii dintre așa numiții intelectuali (cei cu carte mai multă) s'au căsătorit cu străine: unul a luat o Slovacă, altul o Unguroaică, al treilea o Săsoaică, al patrulea o Germană și unul o Americană. Urmarea a fost, că copiii nici unora din aceștia nu știu nici o vorbă românească.

În lipsa aceasta de femei române potrivite de-a fi nevestele muncitorilor noștri harnici avem să căutăm una dintre cauzele întoarcerii Românilor în patria veche. Și tot în aceasta lipsă și nu în slăbirea simțământului religios-moral își găsește

*) Imigrant se numește cel care intra în țară, emigrant cel care pleacă din țară.

Gu paloșul.

Povestea viteazilor din vremea descălecăturii Moldovei
de
Hadu Rosetti.

(Urmare).

— Dar săgețile păgânilor nu ajung ele care pe ai noștri? întrebă Gheorghiiță întorcându-și calul și îndreptându-se spre Toma Alimoș.

— Doamne ferește, bălțile au o lungime de cel puțin patru bătai de arc, răspunse Ioniță. De ar fi merinde ar putea rămâne Jupâneasa în liniște acolo și până la anul.

— Ai întâlnit străjile noastre?

— Da, ele se află acum la vre-o douăzeci de bătai de arc. Au popăsit lângă un morman și mi s'o părut că fac pregătiri de otac.

Ajunând lângă Toma Alimoș, se opri cu toții și Ioniță puse și pe Voevod în cunoștința celor povestite de Gheorghiiță.

— Cam câți Tătari rămas-au dincoace de Nistru? întrebă Toma.

— N'o trecut nici un Tătar dincolo de Nistru, răspunse flăcăul, toți sunt de astă parte a apei și au cu dâșii toate cârdurile de vite răpite de ei. De pe tapșanul nostru le vedem bine; moș Stanciu Herghelegiu făcea azi dimineață socoteală, că trebuie să fie peste douăzeci de mii de capete de vite mari numai.

— Dar de ce nu au trecut dincolo?

— Când au ajuns la Nistru, au văzut că apa o venit mare de tot, pe semne în urma unor ploii cumplite, căzute departe în sus, pe la obârșia ei. Dincolo se vede altă tabără mare de păgani.

— Cam câți să fie? mai întrebă Alimoș.

— Cel puțin douăsprezece mii de partea asta, răspunse flăcăul și tot atâția dincolo de Nistru. Acei din partea asta sunt împărțiți în două cete: una mai mică, ca o treime din numărul lor, păzește vitele, iar rămasăta păzește pe Jupâneasa.

— Departe sunt vitele de locul, în care se află Jupâneasa?

— Vitele pasc chiar pe malul Nistrului, pe o întindere care cu greu ai putea-o încunjură într'un cias, călare pe un umblător bun. Tapșanul pe care se află Jupâneasa poate să fie la douăzeci de bătai de arc de capătul dela deal al locului unde pasc vitele. Tătarii care păzesc vitele fac cerc împrejurul lor, acei care păzesc pe Jupâneasa stau tăbărâți grămadă.

— Cum o ajuns Jupâneasa pe acel tapșan?

— Am dat de Tătari înainte ca ei să ajungă la Nistru, astăzi în zori de ziuă. Ei atunci încă nu știau că apa venise mare și că nu vor putea trece; singura lor grijă eră să vadă cârdurile de vite pe celalalt mal. Deci, pe deoparte au grăbit mersul lor și acel al cirezilor, iar pe de alta au trimes împotriva noastră vre-o patru mii de ai lor ca să ne ție pe loc. Ne-am hărțuit cu ei ca vre-o două ceasuri: când îi alungam noi pe ei, când ei pe noi. Dar

explicarea și faptul, că la unii viața familială e destrăbălată și că se încheie atâtea căsătorii nepotrivite în ce privește vârsta mirilor.

Românii noștri din America nu sunt mai răi sau mai imorali decum sunt ceilalți Români de-acasă. Se găsește și între ei, cum se găsește între cei de-acasă, și oameni răi și imorali, poate mai mulți chiar decât acasă. Dar în America sunt mai nepriincioase condițiile pentru întemeierea unei căsnicii. Condițiile acestea încep însă a se îndrepta. Cei întorși acasă, vin iară în America cu neveste și nu mai pleacă. Se înmulțesc încetul cu încetul căsniciile românești și populațiunea română va ajunge tot mai statornică. Românii vor uita tot mai mult de cei de-acasă, pentru că copiii lor, născuți în America, îi vor lega de țara, în care au văzut lumina zilei; și tot mai mic va fi numărul celor care se vor întoarce acasă, fără ca numărul imigranților noi să scadă. Tot mai mult vor slăbi legăturile celor din America cu cei rămași acasă și tot mai mult va seca izvorul bogat, din care an de an curg milioane nenumărate — peste 30 de milioane bani românești! — în vechea patrie. Copiii celor cari azi mai știu românește vor uita pe încetul vorba românească și noua generație, născută în America, va fi cu desăvârșire perdută pentru neamul românesc.

Imigrarea românească nu va scădea nici în urma nouălor legi americane, cari opresc imigrarea tuturor analfabeților trecuți de 15 ani. Și până acum doară nici 20 la sută dintre imigranții români n'au fost analfabeți! Legile cele nouă americane, oprind pe analfabeți, vor avea drept urmare, că din Ungaria vor pleca tot mai mult cei mai culți dintre țărani noștri.

În gazetele noastre românești de ani de zile se repetă tânguirea, că Românii noștri emigrează la America, unde se strică sau se perd fără urme. În sinoadele noastre bisericești, în adunările populare mereu se pomenește de emigrațiunea românească, dar până acum nimeni nu s'a gândit să se informeze la fața locului despre viața acestor frați pribegi și să caute mijloacele, prin cari să se păstreze firea lor românească, după ce plecarea lor nu o poate nimeni împiedeca.

Slovacii, Sârbii și Maghiarii din Un-

garia an de an sunt cercetați de conaționali lor de-ucasă. Acum de curând, în luna Noiembrie 1912, Slovacia au uimit lumea americană prin strălucirea, cu care au primit în orașele locuite de Slovaci pe deputatul slovac din dieta din Pesta, pe dl Dr. Paul Blaho. Azi, Slovacia sunt cel mai bine organizat popor străin din America.

Românii din America au fost lăsați în grija sortii. Cele două mitropolii, dela Blaj și Sibiu, au trimis în America preoți mai mult ca să scape de ei, iar de cei cari își împlinesc chemarea de preoți cu sfințenie, nu interesează.

Tot ce este astăzi românesc în America s'a clădit și este susținut numai de muncitor. Societăți de ajutoare, parohii și biserici românești, împreună cu un buget anual de aproape 500 mii de coroane, — totul este rodul bieților muncitori români, cari din prisosul lor câștigat cu muncă grea trimit acasă, în Ardeal, nenumărate milioane, contribuind în cea mai mare măsură la desrobirea moșilor române din mâinile creditorilor și la cumpărarea de moșii nouă. Se poate zice, că cel puțin a treia parte din pământul cumpărat de Români din Ardeal în timpul din urmă s'a cumpărat cu bani românești din America.

Nota red. Dl Schiopul făgăduiește a mai scrie în „Universul“ despre Români din America. Corespondentul nostru din București va aduce la cunoștința cetitorilor noștri și articolele, cari vor mai urmă.

Ce scriu alte gazete?

„Gross-Österreich“ din Viena scrie sub titlul *Înșelăciunea cu reforma maghiară electorală* următoarele:

Proiectul de lege pentru reforma electorală, pe care l'au prezentat dietei defaimatul*) Lukaci și Tisa, dușmanul ascuns al Austriei, a fost pentru naționalitățile nemaghiare cu mult mai rău decât legea cea veche, care e încă în ființă. În proiect erau cu totul două dispoziții (hotărâri), cari făceau încâtva cu puțință naționalităților să câștige mandate pentru dietă. Aceste dispozițiuni erau: 1) *orice*

*) „Gross-Österreich“ întrebuințează aci o vorbă, pe cari n'o putem da, căci pentru ea fostul secretar de stat Deji s'a ales cu o bună temniță. *Culeg.*

cețățean, care știe carte și are o moșie de opt jugăre, să fie alegător, și 2) orice cețățean, care nu știe carte, dar are moșie de șasesprezece jugăre, încă să aibă dreptul de alegător.

Atunci veni contele Betlen Istvan, un șovinist furios din Ardeal, și ceru în gazeta „Maghiar Hirlap“ în mod gălăgios schimbarea acestor dispozițiuni, căci ele ar aduce pe Maghiarii din Ardeal în primejdia de-a fi majorizați (întrețuți) de Români. Și așa Lukaci a primit propunerea, ca dreptul de vot să nu fie legat de proprietatea de opt sau șasesprezece jugăre, ci de o dare de 20 sau 40 coroane. Aceasta însemnează, că întreaga țărănime a naționalităților e jefuită de dreptul electoral și că acum naționalitățile nici nu vor mai putea trimite deputați în dietă.*)

În modul acesta e înlăturat dela dreptul de vot unicul element conservator (care păstrează bunarândueala) și toată adunătura de vagabunzi a Ungariei, care a făcut cine știe cum șase clase primare, iar dreptul de vot li se răpește la nenumărați țărani cinstiți, cumiți, credincioși Împăratului, cu toate că au o proprietate de opt până la treizeci de jugăre.

Din toate ținuturile naționalităților primim întrebări desnădăjduite, că oare în Viena nu se găsește nimeni, care să le dea naționalităților o mână de ajutor tocmai acum, în timpurile acestea însemnate, pentru că schimbările acestea monstruoase să fie înlăturate și proprietatea de pământ să dea dreptul de vot?

Noi (cei dela Gross-Österreich) putem adăoga numai atâta, că aici sunt în joc lucruri cu mult mai mari decum bănuiesc numai în Viena!

Mișelia săvârșită în comisiunea, care s'a ocupat cu proiectul electoral, își va avea urmările sale, pe cari le vor suferi ceice au pricinuit-o. Stânca românească nu se va clăti și toți paraziții, cari încearcă să o sfărâme, se vor sfărâma înșiși.

*) Bucuria e mare și la Jidano-Sași, după cum se vede dintr'un articol publicat de un deputat al lor, care e plătit de o mare gazetă jidană din Viena. Schimbarea, s'a făcut pentru a lipsi de dreptul de vot pe Români și pe Slovaci, cari locuiesc în munți, unde pământul e puțin roditor, deci și darea e mai mică.

Jupâneasa pricepuse scopul lor și voia cu orice preț să-i fie pe loc cu vitele, să nu le îngăduie trecerea până la sosirea ajutoarelor. Cu mare meșteșug, despărțindu-ne în trei cete, am izbutit să zăpăcim pe Tătarii care ne stăteau în potrivă și, lunecând ca șopârla printre păgâni, să ajungem aproape de grosul lor, lângă Nistru. Cum ne-am apropiat de apă, am văzut de departe că o venit mare de tot, și ca până în două sau trei zile n'ar fi cu puțință s'o treacă Tătarii. Jupâneasa cunoștea bine locul și, aducându-și aminte de tapșanul încunjurat de bălți, iar ne o despărțit în trei cete și cu ele s'o hotărât să-l apuce și să-l fie până la sosirea Dumitale. S'o prefăcut că vrea să tăbărască asupra păgânilor, când într'un loc când în altul. Când i-o văzut bine încurcați și înșelați, o strins răpede cetele împreună și s'o răpezit de-am apucat capătul drumului care duce, printre bălți, la acel tapșan. Aice parte din noi am descălecat și, cu arcurile, am ținut pe Tătarii la o depărtare bună, până ce s'au strecurat

ai noștri printre bălți: apoi cu încetul i-am urmat și noi.

— Pierdut-ați oameni mulți? întrebă Gheorghită.

— Numai trei morți și vre-o două-zeci de răniți, din cari nici unul n'o căzut în mâinile păgânilor.

— Cât mai este de aice la Nistru?

— Două până la trei ciasuri de umblet bun.

Toma Alimoș făcu un semn și oștenii care-l încunjurau, toți nerăbdători să afle vești, se depărtară, rămânând lângă dânsul numai căpeteniile și călătorii noștri.

— Dumnezeu este cu noi, zise Voevodul. Venirea mare a Nistrului are să fie pricina peirii Tătarilor și a izbânzii noastre; mă gândesc să popăsim și să hrănim caii în locul în care au descălecat străjile noastre. Pe la miezul nopții vom încăleca și vom merge cu toții împreună până aproape de apă, la care trebuie să ajungem înainte de revărsatul zorilor și unde ne vom despărți în două cete. Cea mai slabă

va lovii pe Tătarii, care păzesc vitele. Lovirea va trebui să fie cât de neașteptată și cât de puternică, se va face cu zgomot mare, chiote prelungite și sunete de trâmbiți. Este de crezut că Tătarii care păzesc pe Jupâneasa vor trimite numaidecât ajutor tovarășilor lor și atunci trebuie să ne aflăm destul de aproape spre a năvăli asupra lor și a-i pune pe fugă. Odată împreunați cu ceata Jupănesei vom fi peste șase mii de oșteni și socot că șase mii de Codreni și de Lăpușneni plătesc nu numai cât douăsprezece dar și cât douăzeci și patru de mii de Tătari.

— Ne cunoști Dumneta, căci ne-ai mai văzut la treabă, zise Băncilă, și cu mila lui Dumnezeu ne vei mai vedea astăzi și-ți vom dovedi că nu ne-am muiat de atunci.

— Să mergem, zise Toma, căci caii sunt flămânzi și așteaptă popasul cu nerăbdare.

Peste o jumătate de cias întreaga oaste descălecă pe marginea unui rediu mare de sălcii și plopi, lângă care era un iaz

Literatură și știință

Mexico.

Din cele câteva știri publicate de noi s'a văzut, că în Mexico a fost o revoluție nouă, care a costat viața președintelui republicii, a fratelui lui și a multor mii de oameni. Statele-Unite din America de Nord au început să mobilizeze și sunt gata să trimită chiar oștiri, care să apere interesele cetățenilor lor. Căci în Mexico sunt mulți cetățeni din Statele-Unite, duși acolo pentru totfelul de întreprinderi comerciale și industriale, de cari Mexicanii nu se arată harnici. Se poate, ca despre aceasta să pomenim de-aici înainte mai des, de aceea dăm cetitorilor nostri câteva amănunte privitoare la ea.

Țara Mexico, a cărei capitală se numește tot *Mexico*, e în America centrală (de mijloc), formând legătura între America de Nord și de Sud (meazăzi). Dela Mexico spre meazăzi sunt alte republici mai mici, unde e și strâmtoarea îngustă delă Panama, pe care au tăiat-o Americanii din Statele-Unite pentru a putea trece cu vapoarele din Oceanul Atlantic în cel Pacific (liniștit).

Mexico a fost până la anul 1519 când au venit Spaniolii acolo, o împărăție mare, locuită de Indiani. Cultura poporului era pe o treaptă foarte înaltă, ei cultivau pământul, făceau negoț, aveau meserii, chiar fabrici, o armată bine organizată, dar fără arme de foc, pe cari nu le cunoșteau. Orașele lor erau pline de palate, unele mai frumoase chiar decât cele din orașele europene. Templele (bisericele) lor păgâne erau de toată frumusețea. Și acum călătorii admiră ruinele clădirilor rămase de pe timpul neatârării indianilor.

La anul 1519 a venit Spaniolul Cortez la fruntea unei armate mici spaniole și a cucerit capitala Mexico și după ea țara înțregă. Ceeace l-a ajutat la cucerire au fost pe de o parte neînțelegerile dintre Indiani, pe de altă parte tunurile și puștile, de cari Indianii nu mai văzuseră. Ei nu cunoșteau nici caii, așa că văzând pe călăreții spanioli credeau și mai mult, că e vorba de niște oameni căzuți din cer. Dela anul 1519 până la anul 1822 Mexico a fost o

colonie spaniolă. În mijlocul Indianilor s'au așezat mulți Spanioli, cari au asuprit pe poporul băstinaș în modul cel mai barbar, încreștinându-l totodată. În anul 1822 în urma unei revoluțiuni, Mexico s'a rupt de Spania și a devenit neatârnat. De-atunci și până 'n ziua de astăzi revoluțiile n'au încetat în aceasta țară frumoasă. Toate luptele erau purtate nu pentru întărirea țării, ci numai de cei lacomi să ajungă în capul țării. În anul 1863 a plecat, la îndemnul împăratului francez Napoleon al III-lea fratele Împăratului nostru, *Maximilian*, la Mexico, fiind ales de o parte a Mexicanilor împărat. Nenorocitul Maximilian n'a împlinit însă nici patru ani pe tronul Mexicului, căci o revoluție mare i-a luat domnia iar noul președinte republican a pus să-l împuște.

Azi Mexico e republică și are vre-o 14 milioane de locuitori, cu toate că e de vre-o șase ori cât Ungaria.

Clima e ferbinte, mai ales spre țărmurile mării, mai înlăuntrul țării, unde suprafața e mai ridicată, e tot caldă, dar sănătoasă. Suprafața pământului e și sesoasă, dar dealungul Mexicului se întinde un șir de munți cu vârfuri, cari trec de șase mii de metri, așa dară aproape cât trei Negoii de-ai nostri puși unul peste altul. Între munții aceștia sunt mulți vulcani, ale căror erupțiuni fac de multe ori mari stricăciuni.

Pământul e foarte rodnic. Toate plantele climatei ferbinți ca și cele delă noi cresc cu îmbelșugare. De asemenea animale și minerale. Dar cu toată bogăția aceasta a firii, locuitorii se sfășie adeseori între ei, cum fac și acum și cum au făcut și acum doi ani. Din cele 14 milioane de locuitori, abia două milioane sunt de origine (de neam) din Europa, mai ales din Spania, celelalte douăsprezece milioane sunt urmașii vechilor Indiani subjugăți de veneticii veniți peste ei. Pe lângă aceștia mai sunt și Negri, aduși mai de mult ca sclavi din Africa, apoi tot felul de corcitură între Albi și Negri, Albi și Indiani, Negri și Indiani, așa că privind într-o grămadă mare de popor mexican vedem fețele lor colorate când mai alb, când mai gălbui, arămiu, cenușiu și negru.

Indianii au pielea de culoare roșie-brună, părul negru ca peana corbului, albul ochilor e gălbui. Trupul e foarte bine des-

voltat, mâinile și picioarele sunt mici. Ei între ei sunt veseli, față de *Creoli* (așa le zic Albilor) sunt bănuitori. Nici nu e mirare, căci sunt sugrumătorii libertății lor. De fire sunt tari. Indianul nu știe ce e oboseala, rănille cele mai grele se vindecă la ei ușor. Unui Indian cu capul spart și cu creierii eșii nici că-i pasă, căci se vindecă. S'au văzut Indiani cu plămâni străpunși de două trei ori cu cuțitul, și n'au murit. Unuia i-au eșit splina în urma unei răni. Neputând fi așezată la loc întreagă, medicul a tăiat o bucată din ea și Indianul s'a vindecat. Un deget sau chiar un picior strivit cu totul îl taie medicul fără ca Indianul să clipească din ochi. Ei beau foarte mult rachiu, fără ca acesta să le strice, pecând Europeanul, care are în țările calde patima beției, pierie în timp scurt.

Insușirile minții nu le prea sunt desvoltate. Sunt mulți între ei, cari învață chiar la universitate. Dar procopseală mare nu fac.

Imbrăcămintea e simplă: bărbații poartă niște cioareci scurți până la genunchi, de piele de cerb sau de pânză aspră, un surtuc (scurteică) strânsă peste mijloc cu un brâu, pe cap o pălărie de paie, în picioare niște opinci. Cămașe și alte haine nu cunoaște. Un țol de lână îl iau peste umeri în timp de ploaie sau când ajung pe munți, unde e frig. Femeia e îmbrăcată într-o ile ca un sac. Peste aceasta pun un fel de lepedeu, care are o gaură pentru cap și două găuri pentru brațe.

Locuința e o colibă de lemn în ținuturile calde, de cărămizi nearse în ținuturile mai ridicate. Coperișul e de frunze, de lut și la munte chiar de șise.

Ocupațiunea lor e cultura pământului, creșterea porcilor și a galițelor (păsărilor de curte). Împrejurul căsii au o grădină de pomi. Mâncarea lor e simplă. La nici o masă nu lipsește pâinea de cucuruz amestecată și cu piper.

Toți Indianii sunt oameni liberi, cari își aleg ei pe funcționarii comunali. Ei sunt creștini romano-catolici și au grije, ca preotul lor să fie totdeauna Indian. Dintre ei s'au ridicat și generali, ba chiar și președinți de republică. Cu toate că sunt în număr cu mult mai mare decât Creolii (urmașii Spaniolilor), n'au ajuns să fie ei stăpânii țării, lipsind unirea dintre ei. Afară de aceea ei vorbesc mai multe limbi.

cu apă limpede, alcătuit din scurgerea unor puternice izvoare. Șălele fură luate de pe cai, iar aceștia fură adăpați și apoi prigoniți și hrăniți. Traistele se deslegară și oștenii întinși pe iarbă făcură cinstele merindelor puse în ele de gospodine.

Toma Alimoș dădu poroncă să nu se aprindă nici un foc și, îndată după ce oamenii mâncară, trimise trei puternice străji cu poroncă ca fiecare din ele să se oprească la câte douăzeci de bătaii de arc și să rămâie acolo toată noaptea cu caii înșuați. Aveau poroncă să fie în atingere una cu alta și să aibă, înaintea fiecăreia, la cinci bătaii de arc, un număr îndestulător de străjări cari să se schimbe din cias în cias.

Nu trecuse o jumătate de cias după plecarea străjilor și în otac domnea liniștea cea mai desăvârșită: oștenii deprinși din copilărie a se folosi de cea mai mică clipă de odihnă de care puteau să aibă parte, dormeau duși. Singur hotnogul de rând și Oheorghită erau treji. Pleoapele lui Căpitan românescu neatinse de

somn, gândul îi era la mamă și acel gând stârnea în pieptul lui remușcarea.

Ea fusese pentru dânsul mai mult decât este în deobște chiar mama cea mai iubită. Dacă cu drag își aducea aminte de îngrijirile și de dezmiertările ei cele dulci, de graba și de agerimea cu care ea îi ghicea și-i împlinea dorințele, de chipul cum îi păstrase și-i sporise starea, își aducea aminte că ea îl pusese pe cal, îi dăduse paloș și sulită în mână, că alături cu dânsa înfruntase păgânul pentru întâia oară, că lângă ea își căpătase întâia rană, că paloșul ei întinsese la pământ pe Tătarul care-l rânise. Ea făgăduise lui Voicu că va fi mamă și tată copilului lor și se ținuse de cuvânt.

Mama lui era femeia cea mai frumoasă ce o văzuse pe lume, nu-și putea închipui îngerii din ceriu decât cu tresăturile ei. Mama lui era o sfântă: nici odată minciuna nu necinstise buzele ei, nici odată nevolesul nu ceruse delă dânsa ajutor în zadar, nici odată ea nu scăpase prilejul să facă

un bine, să aline o durere. Mama lui era ființa cea mai înțeleaptă, ea avea înțelepciunea cea mai înaltă ce o cunoscuse. Toate sfaturile ce-i dăduse erau sfinte, nici odată nu o văzuse înșelându-se în judecățile ei; bărbații cei mai însemnați din țară căutau sfatul Jupănesei*) Șalga și se grăbeau să-l urmeze. Mama lui sădise în inima lui numai simțiri alese și frumoase, după chipul simțirilor ei.

Când venise în Codru vestea despre cele urzite de Părintele Isaia, cine decât mama lui îl împinsese să făgăduiască călugărului întreg ajutorul lui, cine rostise cuvintele: Dumnezeu în ceriuri, cinstea și binele neamului pe pământ?

Și el cum se purtase cu o astfel de mamă? Ca un copil răsfățat.

*) În vremurile mai vechi se zicea *Doamnă* numai soției Principelui. Soțiile boierilor erau numite *jupănesse*, boierii *jupâni*. Azi tot omul e *domn* sau *doamnă*, iar numirile *jupân* și *jupănesă* le mai folosim numai în batjocură pentru Jidani, Sași și uneori și Unguri.

De pe câmpul de războiu.

— Vezi descrierea chipului mai jos. —

Știa că mama lui nu vede cu ochi buni curtea care o făcea Floricăi Vișin, despre care zicea că nu va iubi nici odată pe nime decât însuși pe dânsa. Gheorghică cam bănuia că mama lui are dreptate și judecă pe Florica drept, dar totuși, fărâncat de ochii ei cei vineți, fugea de mamă și de certările ei și își căznea mintea pentru a găsi prilejuri să vadă pe Florica.

Și iată că acum fiindcă, ca un nebun, se dusesse să-i vorbească noaptea la gard și se făcuse de râs atât el cât și Bibire, mama lui înfrunfăse moartea pentru a recuceri o parte din averea lui.

Și nu-și putea ascunde, că răspunderea primejdii în care se afla Șalga cădea asupra lui, căci de s'ar fi găsit acasă la soția sa vestea despre răpirea cirezilor, ar fi mers el în urmărirea Tătarilor și Șalga ar fi rămas la Gradiște.

Și grija pentru viața ei creștea cumplit în pieptul lui. În zadar își zicea că Tătarii ar'au ce-i face, că nu pot pătrunde în locul

în care se află, că în ziua vor fi cu toții lângă dânsa și că toată lupta era un joc pentru atâția Codreni duși de un Căpitan ca Toma Alimoș. Grijă creștea și povara ce simțea pe pieptul lui, tot mai greu îl apăsa.

Ură acum pe Florica, n'o mai găsea frumoasă ar fi dat jumătate din avere ca să n'o fi cunoscut nici odată, era hotărât s'o lese lui Bibire. (Va urma).

Verbe înțelepte.

Cine cade singur, stă rău să plângă.

Cine poartă barbă, să aibă și pieptene.

Lacomul nu zice destul, de i-ar curge Oțul în gură.

Nu te uita la căciulă, ci te uita la făptură.

De pe câmpul de războiu.

— Vezi chipul de sus. —

În zilele noastre luptele războinice se poartă cu diferite arme, unele mai primejdioase decât altele. Între cele mai periculoase arme, ce răpun viața oamenilor, sunt a se număra puștile cu mașină, cari sunt în forma tunurilor, după cum se poate vedea în chipul de sus.

Aceste puști sunt purtate pe cai. Iar când e de lipsă, se iau jos, așezându-se pe pământ ca și tunurile. Cu o astfel de pușcă se pot da într-o minută șase sute de pușcături. Gloanțele se pot îndrepta atât drept înainte cât și în jumătate-cer.

Chipul nostru de sus ne arată o parte a armatei bulgare, care se folosește de aceste puști. Soldații bulgari își pregătesc și probează armele, fiindcă în curând are să se înceapă lupta, care totdeauna costă viața atâtor sute și mii de oameni...

(Urmare de pe pagina 5).

Creolii, adevărații Spaniolilor, cari se apropie de două milioane de suflete, formează așa zicând nobilimea (nemesimea) țării. Ei sunt iuși la fire, se înfălbăntă ușor, mândri, iubitori de petreceri și de jocul de cărți, care ruinează nenumărate familii în fiecare an. Nu muncesc bucurios. Frumos e la ei respectul copiilor lor față de părinți. Nici când nu va răspunde copilul unui Creol, fie bogat, fie sărac, când e chemat, numai ce?, ei totdeauna zice: ce pofteste domnul tată? Ce pofteste doamna mamă? Nici chiar feciorul însurat nu îndrăznește să fumeze în fața tatălui său. Când vorbește tata cu feciorul, acesta își ia pălăria de pe cap, iar de șede, se scoală în picioare. Nașii trebuie să crească pe finii lor, dacă acestora le mor părinți. (Și cel mai sărac naș va crește pe finul rămas fără părinți ca și când ar fi copilul lui.

Pofta de mărire, o porneală spre cruzime îi face pe Creoli să fie mereu neliniștiți, pentru a ajunge în slujbe înalte sau chiar în fruntea republicei. Aceasta e și cauza veșnicilor revoluțiuni, cari împiedică țara aceasta bogată să se ridice la locul, care i se cuvine.

Poezii populare.

Blăstăm.

Spune-mi măndro ce ți-i gândul,
Că ești neagră ca pământul.
Că eu spun că ce mi voia,
De sunt galbin ca și ploaia.
Și mai vină să mă vezi,
Până ce-s holdele verzi.
Dacă prind a seceră,
Vei veni nu mi-i află.
Cine-a pus mândra pe ducă,
Frunza 'n codru nu ajungă;
Până-atunci să fie 'n pat,
Cu patru doctori la cap;
Și opt glăji de medicină,
Și cu sânge pe perină;
Și cu om la telefon,
N'aibă odihnă nici somn.
Doctorii să-i cheme 'n grabă,
Și de viu îl bage 'n groapă;
Și să-l mănăce vermii viu,
Și ce să zic nu mai știu.
Cine ne-a despărțit lele,
Veci să nu scape de rele,
Și să moară de cuțit,
Să-l bată Dumnezeu sfânt,
Și să moară de înecat,
De Precesta neiertat;
Să umble pribeg în lume,
Moartea să-i fie de fune;
Și la cap nu-i pue cruce,
Că mi-ai fost copilă dulce;
Ai fost foarte tinerea,
Și-ai lăsat la voia mea.

— Iosif Zăvel.

Glume și snoave.

Tiganul la solgăbirău.

Un Tigan fiind prins cu de furat, fu dus la solgăbirău. Eră pe vremea, când bătaea eră slobodă. Solgăbirăul începuse cercetarea, dar văzu, că Tiganul, deși prins, tăgăduiește. Atunci porunci să-l pună pe Tigan jos și să-i tragă douăzecișicinci de muiele verzi de alun pe partea „cealaltă”. Tiganul înspăimântat întrebă:

— Câte-ai poruncit Măria Ta să-mi

— Douăzecișicinci, răspunse solgăbirăul înclădat.

— Haoleo, Măria Ta, dar darnic mai ești la spinarea altuia, zice Tiganul, — de știam una ca asta puteau să moară toate găinile din sat și nu puneam mâna pe una!

Muirea leneșe.

Eră odată într'un sat un băiat cuminte și o fată proastă. Băiatul se întâmplă, că luă de nevastă tocmai fata leneșe.

Ei văzu, că s'a păcălit, dar nu zise nimic, ci în gândul lui: „Las' c'o scot eu în rândul lumii”. Băiatul avea o piele de oaie, pe care o ținea atârnată de un cuiu. Odată, când plecă la pădure, zise nevastei: „Tu nevastă, să scoli pielea aia să facă de mâncare mâne”.

A doua zi, femeia începă a se ruga la piele: „Scoală, tu piele, scoală, că vine bărbatu-meu și nu găsește mâncarea făcută!” Dar pielea pace.

La prânz veni omul. „Ce, n'a făcut pielea de mâncare?”

— Nu bărbate, nu.

— Ia-o în spinare, să-i arăt eu.

Muirea pune pielea pe ea. Omul o strânge la gât și la mijloc, ca să fie întinsă mai bine. Și unde-mi ia omul un par și se pune, dă-i, dă-i, dă-i cu parul în pielea de pe spinarea muierii. Ea, rabdă, cât rabdă, dar dela o vreme începă a zbiera, zicând:

— Las'o bărbate, l'as'o la naiba de piele, că fac eu de mâncare în locul ei!
Și așa a scos-o în rândul lumii.

Se plângea asară'n sat.

Se plângea asară 'n sat,
Intr'un cântec legănat
Dragostea unui băiat:

Măndro, dorul dela tine
Preste multe dealuri vine
Și nu-l poate opri nime;
Nici cioban cu fluera,
Ceteraș cu cetera,
Nici codrul cu iedera!

Cine știe 'n care casă
S'a culcat inimă arsă
O copilă, făr' de-a ști
De ce nu poate dormi!

Petru O. Orlășanu.

Spre orientare.

Se mai întâmplă câte odată, că, din greșală, acum la începutul anului, oare care abonat să capete două foi, în loc de una. În astfel de cazuri ne rugăm, ca a doua foaie să se trimită înapoi, scriind pe ea numărul de pe jășiile celor două gazete, altcum va plăti două.

Fiind mare îmbulzeală de material, am fost siliți a lăsa afară și de astădată o seamă de știri și răspunsuri. Dar toate vor urma pe rând.

Iubiți abonați și cetitori, scrieți cât se poate de frumos și descurcat, iar după puțină și pe scurt, că avem tare mult de lucru cu scrisorile ce ne sosesc dela atâția abonați, cari însă, în parte mare scriu grozav de încurcat.

Din Călindarul Poporului am mai tipărit acum ceva. Cine dorește, poate încă comandă. Cetește pe pagina a 11-a.

Cu numărul acesta am mai trimis unor abonați noi partea din urmă a romanului. Cari n'au primit încă li se va trimite în zilele următoare, căci se tipărește mereu.

Știrile Săptămânii.

Sibiu, 6 Martie n.

Viața socială în Sibiu.

Concertul doamnei Lucia Cosma.

Vineri la 28 Februarie a avut loc, în sala cea mare dela Gesellschaftshaus, concertul doamnei Lucia Cosma. Acest concert s'a aranjat în favorul școalei de industrie din Sibiu.

În fața unui public foarte numeros și distins, doamna Lucia Cosma a executat un program artistic în toată puterea cuvântului. Compoziții clasice de Mozart, Schubert, Hugo Wolf și alți măiestri recunoscuți în ale muzicii, au fost cântate cu o fineță și gingășie recunoscută doamnei Cosma. Vocea D-Sale era atât de mlădiaoasă și plăcută, de părea că s'o tot ascultă, cu toate că într'o sală așa mare, ca cea dela Gesellschaftshaus, nu e chiar ușor a țineă încordată atențiunea publicului până la sfârșit. Doamnei Cosma i-a succedat însă aceasta. Fiecare punct a fost aplaudat cu tărie, îndeosebi doinele de Dima și Brediceanu.

Acompaniarea la pian a fost îngrijită de d-șoara Ana Voileanu, care a avut și un punct deosebit în program. D-șoara Voileanu e cunoscută ca o bună pianistă, despre ceace a dat dovezi și de astădată.

Recunoștința și mulțumita publicului asistent față de amândouă artistele încă n'a lipsit: pe lângă aplauzele binemeritate li s'au oferit și mai multe cununi și buchete de flori.

Balul tinerimei sibiene.

A doua zi după concertul Doamnei Cosma (Sâmbătă în 1 Martie n.) s'a ținut balul tinerimei sibiene. Acest bal a fost punctul de atracțiune pentru mulți și multe, fiindcă e o petrecere cu joc dintre cele mai de frunte, ce se poate aranja în sînul societății române din Sibiu. La bal, ca și la cencertul din ziua premergătoare, a luat parte un public ales, atât din societatea Românilor, cât și a conlocuitorilor străini: Corpul ofițeresc încă a fost bine reprezentat în frunte cu doi generali din garnizoana sibiană. Jocul s'a deschis cu hora, iar printre alte jocuri străine au urmat Romana, Hățegana, Ardeleana și Sârba.

Dela „Asociațiune”. Dumineca trecută (2 Martie n.) dl Ioan Oțoiu a ținut o instructivă conferență despre „Latifundii și mica proprietate”. Cele spuse de dl conferențiar au fost urmărite cu interes din partea celor de față. Îndeosebi ceice se interesează de referințele dintre proprietatea mare și mică, au putut auzi multe amănunte interesante în decursul acestei conferințe. — După dl Oțoiu a vorbit dl Victor Stanciu despre „Zilele creațiunii”. Cele spuse de D-Sa încă au fost lucruri foarte interesante pentru cine dorește a cunoaște stările mai vechi ale lumii.

Duminecă, în 9 Martie n., se țin următoarele conferențe: d-șoara Dr. Eleonora Lemeni despre Evoluția teatrului francez dela drama liturgică până la cea clasică, iar dl O. C. Tăslăuanu despre pictorul Grigorescu. Începutul la 5 ore, în sala muzeului Asociației.

Regina Elisaveta a României, având puțină albeață la un ochiu, a trebuit să se supună unei mici operațiuni (tăieturi). Operațiunea a reușit. În timpul boalei, Împăratul nostru a întrebat telegrafic despre starea sănătății Reginei.

Casina română din Blaj a avut anul trecut 91 de membri, dintre cari nici unul din jurul Blajului, cum se obișnuiește la casina celor câțiva venetici maghiari și jidani din Blaj. Anul acesta Casina din Blaj a dovedit și mai mult, că e un factor cultural de mare însemnătate prin multele conferințe ținute în cursul anului.

Reuniunea română de înmormântare din Sibiu în timpul din urmă a plătit ajutoarele statutare după membrii răposați: Ana Micu, George Vintilă, econom, Ioan Cristea, compactor, Elisaveta Axente și Toma Joandrea, econom. Acestea formează cazurile 203—207 de moarte în sinul Reuniunii amintite.

Angelo de Gubernatis, unul dintre cei mai mari oameni ai Italiei, a murit la 30 Februarie anul acesta. El a fost unul dintre cei mai calzi apărători ai națiunii române și îndeosebi ai României în timpul, când era amenințată de dușmanii din afară. A fost și în România, ca să cunoască pe Români din propria lui vedere. Pe urmă a scris o carte despre cele văzute și auzite. Camera și senatul român au trimis la Italia telegrame de condoleanțe (părere de rău) pentru moartea marelui prieten al nostru.

„Reuniunea de înmormântare a locuitorilor gr.-cat. din Feldru“. Ni se scrie: Societatea aceasta de binefacere, care începuse să dea semne de slăbiciune, a ținut o adunare generală, în care și-a ales conducători noi, anume dnii Octavian Doci, director, I. L. Nechiti, subdirector, I. Sângiorzan notar, Grigore Onoie cassier, Grigore Neamțu, Toader Scridon, Grigore Găină, Damian Mari, Moise Oprea, D. Ileni și Grig. Gîrigan membri în direcțiune, Nicolau Vlad, Traian Murășianu și I. Timbe membri în comisiunea cenzurătoare. Prin alegerea cea nouă avem speranță, că lucrurile se vor îndrepta spre bine și reuniunea va înflori. Dorim noilor conducători sănătate și succes (izbândă) în munca, ce-i așteaptă. *Iubitor de bine.*

Furtună mare lângă lacul Platten din Ungaria. Nu de mult s'a deslănțuit asupra lacului Platten o furtună mare, care a spart gheața cea groasă de pe el. Valurile biciuite de vânt mânau bucăți de gheață mari cât o casă la țarmur, unde le grămădiră stricând case și tot ce era în apropierea malului. Partea cea mai mare a copacilor de lângă mal s'au răsturnat. Furtuna a ținut două zile.

Finlanda, provincia autonomă a Rusiei de meazănoapte-apus, simte tot mai greu pumnul barbar al Rusului. Cu toată că e împotriva legilor finice, guvernatorii muscali cer ca tipografiile să trimită procurorului din tot ce tipăresc, pentru că nu cumva să publice ceva național. Tipografiile finice, cari sunt toți foarte buni naționaliști, se împotrivesc și acum acestei cereri nedrepte, cu toată că sunt amenințați cu mii de coroane.

Îngreunarea intrării în America. Camera (dieta) din Washington (Statele Unite din America-de-Nord) a mai votat o lege, care să îngreuneze imigrarea în America. Prin legea aceasta societățile de vapoare, cari aduc emigranți bolnavi, vor fi pedepsite, și anume de fiecare bolnav adus cu câte 200 de dolari (talări). Afară de aceea trebuie să-l aducă înapoi la Europa.

Alt aviator căzut din văzduh. Lângă Lipsca (Germania) a căzut un aviator dela o înălțime de opt sute de metri tocmai când voia să aterizeze (să se lase jos). Aieroplanul s'a făcut bucăți, aviatorul a rămas o grămadă de carne fără nici o formă.

Al doilea Dreadnought. Flota austro-ungară are acum al doilea vapor uriaș de războiu de felul Dreadnought-urilor. El a fost numit *Tegethoff*, după numele admiralului (comandantului) flotei austriece, care a bătut flota italiană pe Marea-Adriatică în anul 1866.

O mare și grea nenorocire a căzut asupra capului părintelui administrator protopopesc al Timișorii Ioan Oprea. Un foc năprasnic i-a ars casa, în care și-a găsit moartea și soția părintelui.

Tâlhari de drum în Sibiu. Niște mișei au pândit pe drumul către Turnișor pe o calfă de rotar, care mergea seara spre casă. Sărind la el, l-au bătut luându-i și portmoneul (bughilarul) cu vre-o patru coroane. Făcând larmă, a sosit pazitorul de noapte, care a prins pe unul dintre tâlhari. Cel prins a mărturisit și numele celorlalți. Tâlharii sunt Savu Albu, Nicolae Comaniciu și Ion Varadi, care își vor primi pedeapsa meritată.

O nenorocire la vânat. Un Sas din Cislădie, cu numele Peter Stefani, cunoscut vânător mare, mergând să vâneze pe Măgură, a căzut și în cădere i s'a descărcat pușca încărcată cu alce de căprioară în genunchile stâng, care i-a fost zdrobit cu totul. Adus la spital, au trebuit să-i taie piciorul.

Oameni barbari. Țăranul Nicolae Bozdoghină din Rășinari trăiește tot în ceartă cu nevastă-sa, care cerea să scrie o casă cumpărată de curând pe numele ei. Bărbatul nu s'a învoit. Într-una din zile alți trei Rășinarieni, puși la cale de femeie, l-au bătut așa de rău, încât bietul om zace, cu brațele rupte și corpul zdrobit, în spitalul din Sibiu.

Betia. Calfa de croitorie Balint s'a îmbătat și făcând necuviință pe stradă, a fost pedepsit de poliția din Sibiu cu 50 coroane.

Obrăznicia Jidanilor din Sofia. Jidanii din Sofia au trimis o rugare către guvernele Marilor-Puteri să nu lase România să ia Silistra, căci statul român asuprește pe Jidani. Obrăznicia e adevărat jidănească. După ce au subț vîaga Moldovei mai rău ca ciuma, tot mai are îndrăzneala să spună, prin Jidani din alte țări, că sunt asupriți. Pentru ce nu pleacă la Rusia și în Bulgaria?

De altminteri Evreii din Dobrogea au protestat prin telegrame contra minciunilor Jidanilor bulgari.

Pentru Săcui. Ministrul de agricultură din Pesta a pus să facă pe lângă școala de agricultură din Ciuc-Sereda o clădire pentru clocirea icrelor de păstravi. Acolo se pot cloci treisute de mii de icre, iar păstrăvii eșiți din ele vor fi puși în pâraiele mai mari și gârlele (vâile) din Săcuime, unde, după ce vor crește să-i prindă Săcuii și să-i vândă. Când am avea votul universal, egal și secret și autonomia Ardealului un guvern, care e pentru unii mîmă, iar pentru alții ciumă, ar fi alungat cu biciul dela cărma țării.

Un leac nou contra officei a depozit medicul german Dr. Hans Friedmann din Berlin. Se spune, că el a vindecat mulți ofticoși, dar nu de aceia, cari erau spre sfârșitul boalei, adică aproape de moarte. Acum a plecat la America, unde un om foarte bogat i-a făgăduit un milion de dolari (cinci milioane de coroane), dacă îi va vindeca feciorul de oftică.

Iarnă grea în Spania. Din Spania unde acum ar trebui să înceapă înfrunzirea pomilor, se vestește, că au căzut zăpezi mari cu viscole. Trenuri au rămas înzăpezite, case s'au surpat.

Prigonirile Slovacilor. Slovacii au au seminariile lor naționale, unde să învețe ceice se pregătesc pentru preoție, așa că și cei catolici, și cei luterani sunt siliți să învețe în seminarii maghiare, la un loc cu străinii. Se înțelege, că profesorii acestor seminarii sunt străini și renegați soviniști, cari propovăduiesc ura împotriva Slovacilor. Aceasta s'a văzut acum de curând la seminarul luteran din Pojon, unde seminaristii îmbibați cu ura contra Slovacilor au amenințat, că nu mai vin la orele profesorilor, dacă aceștia nu vor da afară din seminar pe un teolog slovac, care e bun naționalist.

Atentat contra școlii române din Vințul-de-jos. Împotriva școlii române din Vințul-de-jos s'a făcut un atentat cu dinamită. Câțiva pereți s'au surpat, ferestrele s'au spart toate. Criminalii sunt căutați. Noi nu credem, că vor fi aflați, căci pentru Român există dreptate numai când și-o face el.

Arderea unui hotel. În Ohama (Statele-Unite din America) s'a aprins un hotel mare. Focul s'a răspândit cu atâta repeziciune, încât mulți din oaspeții hotelului n'au mai putut ieși din el și au perit în flăcări. Se spune, că ar fi peste șaptezeci de morți. Numărul adevărat al celor arși e greu de aflat, căci au ars și registrele (cărțile), în cari erau trecuți morții.

Dăruiri. Dl Victor Pop, farmacist în Săliște din prilejul logodirii sale cu d-soara Mărioara Borgia, a dăruit la „Legatul Dr. Ioan Borgia pentru ajutorarea copiilor din Săliște, aplicați la meserii“, al fondului Episcopul Nicolae Popea pentru masa învățăcelor meseriași, 10 cor., iar fratele miresei, parohul Dr. Dem. Borgia, a dăruit aceluiaș legat tot cor. 10. Pentru prinos aduce calde mulțumiri, în numele comitetului „Reuniunii sodalilor români din Sibiu“ Vic. Tordășianu, prezident.

Cucuruz pentru sătenii din Moldova. Țăranii din Moldova fiind lipsiți de cucuruz pentru hrană și sămânță din cauza anului trecut ploios, ministrul de interne al României a dat ordin prefectilor să facă numai decât liste de toți țăranii lipsiți și de ce cantitate de cucuruz le trebuie, pentru ca să li se dea din partea statului.

Generali ruși. În urma unui proces s'a dovedit, că în războiul ruso-japonez trei generali ruși au vândut Japonezilor planurile cetății Port-Arthur și a altor întărituri și mișcări ale armatei rusești. Ei aveau să primească pentru aceasta cam 150 milioane de coroane la 22 Martie 1915, dar cu condiția, ca până atunci să nu se vestească nimic. Polițele (cambiile) date atunci de guvernul japonez s'au dovedit acum, așa că vânzătorii propriei lor țări nu-și vor căpăta banii lui Iuda. Alte amănunte nu sunt cunoscute până acum.

O plângere din Gotatea. Din comuna aceasta situată în comitatul Hunedoara mi se scrie: Păstorul nostru a fost aslat cu lucruri slabe. Am arătat lucrul la Mes. Consistor încă din anul trecut, dar până acum nu s'a adus nici o îndreptare. Oamenii au început să-și lapede legea. — *Grosfland.*

Indemnăm pe oamenii nostri de-acolo să fie cu răbdare. Legea adevărată a Domnului Christos e prea sfântă, pentru că o lăpădam pentru scârbă, ce o avem de unul, care prin faptele lui încă s'a lăpădat de ea. Veu. Consistor va chibzui și de sigur, că va trebui să facă dreptate.

Călugării de pe muntele Atos. În lucrurile, pe cari vor trebui să le reguleze Puterile-Mari după încheierea păcii între state aliate și Turcia, e și organizarea republicii călugărești de pe muntele Atos cunoscut sub numele de Sfântul Munte. Acesta e plin de mănăstiri de călugări, iar numărul lor se urcă la 7356, între cari 3200 de Greci (și de ceice se dau de Greci), 3500 de Ruși, 290 de Români (sunt acolo și Români din Ardeal), 300 de Bulgari, 16 Sârbi și 50 de Georgieni (din Caucaz). Multe din mănăstirile acelea au fost înzestrate cu averi mari de domnitorii cei vechi ai Munteniei și Moldovei.

Mine de cărbuni aprinse. La granița dintre Croația și Sîria (aceasta o provincie a Austriei) iese de mai mult timp fum mare din pământ. Pădurea și toate plantele s'au prăpădit. Înainte cu cinci ani se scoteau în partea aceea a locului cărbuni din pământ. Se vede, că încă de-atunci s'au aprins păturile de cărbuni și au ars mereu înfundat, până ce acum au răzbit înafară. O stângere a focului de sub pământ nici că se poate încerca din cauza cheltuielilor mari. Trei țărani, cari s'au încumetat să intre prea adânc în fumăria aceea, au murit înecați.

Pentru țărani din România. Fiind cucuruzul recoltat în toamna trecută stricat, oecace ar îmbolnăvi de pelagră (jupueală) pe ceice ar mânca mămăligă făcută din el, ministrul de interne al României a hotărât să-l adune dela țărani și să-l vândă fabricilor de spirt. În locul lor le va da cucuruz sănătos. Lucrarea aceasta se va face prin Centrala băncilor populare.

Un câne turbat a mușcat în comuna Pecica (comitatul Aradului) douăzeci de oameni. Doi au murit, ceilalți au fost duși la spitalul de turbare din Pesta.

Vaporul „Regele Carol” în mare primejdie. Pe Marea-Mediterană au fost niște furtuni îngrozitoare, tocmai în zilele, când vaporul român „Regele Carol” venia dela Alexandria din Egipt spre casă. La început era numai vânt, ninsoare și ceață, dar în curând se deslănțui o furtună mare, care bătea în fața vaporului cu atâta tărie, încât el abia se putea mișca, cu toată mășina lucră din toate puterile. Vântul a stricat pânza dela coșuri (hoarne) și a frânt un catarg. Valurile uriașe treceau peste coarta (acoperișul) vaporului, ba au intrat chiar și în unele cabine. Văzând, că nu poate înainta, a căutat adăpost într'un sin de mare al izvoiei Eubela de lângă Grecia. După vaporul românesc s'a luat și un vapor austriac, mai mare decât cel dintâi. Dar și aici furtuna era tot grozavă și ca nu cumva vaporul să fie izbit de mal, căpitanul comandor al vaporului, dl Ionescu,

a eșit iară la largul mării. După 24 de ore a ajuns la intrarea Dardanelor. Timp de 48 de ore oamenii de serviciu de pe vapor în frunte cu căpitanul comandor nu s'au mișcat de pe coarta vaporului muncind fără întrerupere să-l scape. Ei n'au mâncat nimic în aceste 48 de ore, ba s'au legat cu funii, ca să nu-i smulgă valurile de pe vapor.

Ne putem închipui groaza călătorilor, pe cari bravura căpitanului Nicolae Ionescu și a oamenilor lui i-a scăpat dela o moarte sigură. Bărbăția aceasta a marinarilor români explică pentru ce în multe porturi de prin Anglia și Belgia proprietarii de vapoare umblă să câștige pentru vapoarele lor marinari români socotiți mai buni și decât cei englezi.

Furtul unui cal. Locuitorul Gheorghe Ghișe din Poiana-Sibiului venise cu o căruță cu un cal la Sibiu și trase la o crâjmă din Piața Lemnelor („Grenadir”) lângă Tâbin. Calul îl duse în grajd, unde mai erau alți doi, iar el intra în crâjmă să mănânce ceva. Seara se duse proprietarul celorlalți doi cai în grajd, să vadă ce fac. Atunci văzu, că lipsește calul lui Ghișe. După ce i-a spus acestuia lipsa calului, Ghișe a înștiințat poliția, care a început cercetări. Calul furat e cu stea în frunte și are un picior drept îngroșat în partea de jos.

Fiecare Român

mai de dai Doamne ar trebui să cetească în aceste zile o gazetă cum se cade, din care se afle despre marile frământări, ce se petrec în toată lumea.

Toate națiunile din Europa urmăresc cu mare atenție desfășurarea lucrurilor în Balcani. Noi Românii, cari suntem atât de aproape de țările balcanice, nu mai încape îndolală, că trebuie să urmărim în prima linie cele ce se petrec în jurul nostru.

Fiecare Român să-și aboneze cel puțin o gazetă românească, de unde va putea afla foarte multe. Dintre gazete, desigur că „Foaia Poporului” este cea mai potrivită, fiindcă

„Foaia Poporului”

este

cea mai veche, mai bună și mai ieftină foale pentru poporul nostru.

**Aduce cele mai nouă
știri de peste tot locul**

precum și

**foarte multe chipuri
din lumea întreagă.**

Cuprinsul ei, foarte bogat și variat, este anume întocmit pentru trebuințele țărânului român.

Numeri de probă se trimit la cerere ori-cui gratis.

Abonarea se poate face cu începutul fie-cărei luni și costă:

Pe un an întreg	4 cor. 40 bani
Pe o jumătate de an	2 „ 20 „
Pentru țările străine	11 „ anual

Abonații cei noi primesc în cinste și partea romanului „Cu paloșul”, care s'a tipărit până acum în foaie.

Legeți deci „Foaia Poporului” presăte tot locul, ca astfel să o putem face și mai bună.

Urs în loc de mască. Mai ales în popoarele catolice (Francezi, Italiani, o parte dintre Germani ș. a.) e obiceiul, ca în dulcele Crăciunului să se îmbrace oamenii cu măști și să umble pe străzi făcând tot felul de comedii. În Paris se luă într-o zi o ceată mare de copii după o mască îmbrăcată într-o piele de urs. Ei aruncară asupra ei globurile de hârtie, ba începură chiar să o gâdile făcând haz mare. Deodată masca se ridică în sus, căscă o gură mare cu dinți puter-nici și începă să mormăie așa de înfiorat, încât copiii și oamenii mari, cari erau pe-acolo, se convinseseră, că e într'adevăr un urs și nu o mască. În curând veniră și câțiva oameni dela o menagerie, ca să-l prindă. Ursul scăpase de-acolo și pornise la plimbare.

Jocul cu revolverul. Doi învățători de meserie din Sibiu și-au făcut de lucru cu un revolver. Unul dintre ei a explicat celuilalt mecanismul (mașinăria) revolverului, apoi, crezând că nu e încărcat, l-a pus țevea în pânțec și l-a descărcat. Revolverul era însă încărcat. Când a răsunat împușcătura, cel împușcat a căzut la pământ, iar celalalt, îngrozit de fapta lui, și-a tras un glonț în cap. Amândoi au fost duși la spital, unde s'a dovedit, că cel împușcat n'are nimic, căci glonțul deviasse (se abătuse). Celce s'a împușcat în cap e însă greu rănit și nu se știe, va scăpa cu viață.

Un conte maghiar își tale beregata. Contele Betlen Valentin, care fusese pe vremea ticălosului guvern Coșut-Apodi-Andrași (coalitia) comitele suprem al comitatului Turda-Arieș, și-a tăiat într'un spital domnesc beregata cu un cuțit de ras. O slujnică a văzut curând încercarea de sinucidere a contelui maghiar și a chemat medicii. Ingrijirile acestora vor face, ca Betlen să scape cu viața.

Foamete în Munții metalici ai Bohemiei. O foamete grozavă amenință pe bieții locuitori (germani) din Munții metalici ai Bohemiei (la granița de către Germania). Vara și toamna ploioasă, prin Octombrie înghețurile au împedecat pe locuitori să-și strângă puțină recoltă de pe câmp. O altă parte din locuitori lucră în fabrici. Din cauza crizei celei mari pricinuite mai ales de războiul din țările balcanice, unde Austria exportă multe mărfuri, pricinuite însă și de teama unui războiu european, cele mai multe fabrici au dat drumul la o parte mare dintre lucrători, iar cei rămași lucrează numai câte o jumătate de zi. În cele mai multe familii oamenii mănâncă numai de două ori pe zi: cartofi cu sare. Dar și aceștia se vor isprăvi...

Câni contrabandiști. Ca să poată trece mărfuri nevămuite din Șvițera (Helvetia) în Italia, contrabandiștii italieni au dresat (învățat) pe teritoriul Șvițerei câni să ducă în cărcă zahăr, tăbac, beuturi ș. a., pe cari e în Italia vamă mare. Pe urmă, unul dintre contrabandiști se îmbracă în uniformă de finanț italian și-i trage cânelui o bătaie strașnică gonindu-l totodată peste graniță în Italia. Cânela ține minte bătaia aceasta, căci a doua oară se ferește, trecând granița, de-a da ochi cu vr'un finanț italian. Dincolo de graniță îl așteaptă pe câne tovarăși de-ai contrabandiștilor și-i dau mâncare bună după ce au descărcat marfa de contrabandă. Apoi îi dau iară drumul.

Limba oficială în Bosnia și Herțegovina. Guvernul bosniac a prezentat dietei bosniace un proiect de lege, prin care se hotărăște ca limbă oficială la toate autoritățile și așezămintele din Bosnia cea sârbească. Nimeni nu poate fi funcționar, care nu știe limba poporului. Funcționarii de mai înainte, cari n'ar ști-o, să o învețe în timp de trei ani, altminteri își perd slujba. La căile ferate guvernul propune, ca în cancelarii să se întrebuințeze limba germană, afară de cancelarii tot sârbească. Intreaga dietă a protestat împotriva unei limbi străine și a trimis o deputațiune la Viena, ca să lucreze pentru ștergerea acestui paragraf din proiect.

Totul pentru limbă!

Se mișcă și Bunievații. Intre Dunăre și Tisa, în ținutul numit Bacica, trăiește în câteva comune un popor de câteva zeci de mii de suflete. Sunt Bunievații, de religia catolică, dar vorbind sârbește. Ei au gazeta lor *Neven*, care apare în Sabadca și e abonată de toți știutorii lor de carte. În gazeta aceasta declară, că până acum s'au gândit numai la dezvoltarea lor culturală și economică, dar de-acum înainte se vor interesa mai mult și de drepturile politice naționale. Ei cer respectarea legilor, libertate națională pentru toate popoarele țării, alipirea lor de Croați și Sârbi, cari sunt frați de-ai lor. Cer totodată, ca monarhia noastră să trăească în prietenie cu Slavii (Sârbii și Bulgarii) dela sud (meazăzi).

Petrecere în Tălmăcel. Tinerimea română din Tălmăcel aranjează Duminecă în 9 Martie st. n. (la prinderea postului) o petrecere împreună cu cântări, declamări, teatru și joc. Inceputul la 7 oare seara. Invitări speciale nu se fac.

Azi sus, mâne jos. Așa e soarta omului. Un Ceh cu numele Cerni a plecat înainte cu câțiva ani din Bohemia în lume, cum pleacă de altminteri mulți Cehi. Cerni a ajuns până în Maroco (în Africa), unde a dat norocul peste el, căci Sultanul de acolo l-a făcut general și ministru de războiu. Dorul de casă și dorința de a-și face serviciul militar în patrie l-a adus iară în Bohemia, unde a fost înrolat în regimentul 54. Aici a ajuns acum corporal.

O țară fericită e principatul Liechtenstein, așezat la granița Tirolului (provincia cea mai apuseană a Austriei). Domnitorul lui, principele Ioan al II-lea ajută pe oamenii năcăjiți, plătește din punga lui toate cheltuielile pentru drumuri, școale ș. a. Ba a clădit și o casă pentru dietă, căci principatul are și el 15 deputați. Locuitorii nu știu, ce e plata dărilor, nici nu-și bat capul cu primejdiile de războiu, cu toată că au și ei o armată de 150 de soldați.

Ultime știri.

Deocamdată nu se face grevă generală.

De vr'o săptămână încoace populațiunea țării noastre a fost mereu grozav de neliniștită, fiindcă era temere, că o să se înceapă grevă generală a tuturor lucrătorilor de prin fabricile din țara noastră. Partidul socialist făcuse cele mai mari pregătiri, iar proclamarea (începerea) grevei era plănuită pe ziua aceea, când în dietă se va începe dezbaterile legii asupra reformei electorale.

Dar din tot planul nu s'a ales nimic deocamdată, măcar că în jurul plănuitei greve se făcuse atâta putere de vorbă și larmă în țară.

Marti s'a început în dietă dezbaterile legii sus numite. Dar înainte de aceea, adică de Sâmbătă începând și până Marti, s'au purtat pertractări (consfătuiri) între unii corifei de-ai partidului socialist și oameni de-ai guvernului. Că cu ce i-au omotat sau că i-au înfricat pe socialiști, până acum nu se știe sigur. Destul, că tocmai Marti, pe când lumea se aștepta ca lucrurile se ajungă la desnodământ cu începerea grevei, — deodată partidul socialist bate în retragere. Conducătorii partidului hotărăsc și dau un manifest (scrisoare), prin care se face cunoscut, că greva generală nu se mai proclamă (începe), fiindcă timpul n'ar fi potrivit, dar se va proclama atunci, când se va afla cu cale.

Din dietă.

La începutul acestei săptămâni s'a dezbătut în dietă legea prin care se regulează salariile învățătoresți. Din partea deputaților naționaliști a vorbit dl *Vasile Damian*. A cerut ca în școalele populare să se respecte limba maternă a copiilor. În aceasta limbă să se facă toată instrucția în școala poporală, căci numai așa pot copii să învețe ceva cum se cade. Legea susnumită a fost votată.

Proiectul (planul) noiei legi electorale — care va aduce atâta nedreptate pentru poporul de jos — a fost prezentat dietei în ședința de Marti. La aceasta ședință au luat parte și deputații opoziției maghiare în număr de 110 deputați. În numele lor a vorbit *Aponi*, care a protestat contra acestui proiect, iar când a isprăvit Aponi toți deputații opoziționali au părăsit din nou ședința.

Mamelucii guvernului au continuat însă mai departe cu dezbaterile proiectului.

Punctul de vedere al Românilor, cu privire la aceasta lege, îl va spune dl deputat *Dr. Ștefan C. Pop* într-una din ședințele din zilele acestea.

Războiul balcanic.

Asupra războiului n'au sosit știri mai nouă de vr'o deosebită însemnătate. Cu toate acestea, în urma stării peste tot, se dă cu socoteala, că în curând o să se încheie pace. Astfel lasă a se înțelege unele știri, ce au venit în timpul din urmă, atât din Constantinopol, cât și din Sofia.

România și Bulgaria.

Conflictul dintre România și Bulgaria nu se știe cum se va descurca. Lucrurile nu se prea lămuresc, ci se trăgănează cam mult. Cu toate acestea, o știre sosită dela București, vestește, că partea cea mai mare a Puterilor Mari ar fi recunoscând cererile României.

Concedierea rezerviștilor.

Știrile sosite până la încheierea foii vestesc, că monarhia noastră și Rusia au ajuns la înțelegere deplină asupra demobilizării. La noi s'a început deja cu trimiterea acasă a rezerviștilor chemați la arme pentru cazul de războiu. Iar în Rusia încă se vor începe concedierile în cel mai apropiat timp. Rezerviștii nostri concentrați la granița sârbească, nu se prea crede însă, că vor fi lăsați toți acasă.

ECONOMIE

Știri economice.

Banca generală de asigurare română și-a încheiat întâiul bilanț după o muncă de un an de zile. Isprava făcută de muncă de un an de zile. Isprava făcută bucurătoare. Pentru asigurări contra focului a emis (dat) 6413 polițe (cambii) asupra unui capital asigurat de peste 20 milioane cor. încassând ca premii și taxe 88 mii 475 cor. În ramura asigurărilor de viață a primit de bune 464 pentru un capital de 2 milioane 189 mii 600 cor. Societatea noastră a întrecut deci în anul trecut cu o jumătate de milion societatea agricultorilor maghiari, care există de 12 ani! Aceasta dovedește cât e de bună banca noastră de asigurare, pe care trebuie să o sprijinim toți Românii ferindu-ne de cele străine ca de foc.

Consumul din Blaj, cea dintâi societate comercială românească, și-a încheiat bilanțul pe 1912 cu un venit curat de 7579 coroane.

Sparcassa (banca săsească din Sibiu) și-a încheiat socotelile anului 1912 cu un câștig curat de 236 mii 387 cor., din care 146 de mil pentru școli săsești și alte așezăminte de cultură și binefacere.

Reuniune de înmormântare s'a înființat în Caransebeș, mai ales la stăruința și munca neobosită a dlui *Iuliu Vuia*. Înființarea a mai fost amânată și de nelegiuirea ministrului, care n'a vrut să aprobe statutele trimise cu text român și maghiar până nu s'a lăsat textul român afară din exemplarul trimis lui. Dacă ar fi dreptate în țară, un astfel de ministru ar trebui să înfunde temnița.

Nimicirea insectelor stricăcioase.

Ministrul de agricultură a dispus și în anul acesta nimicirea cât mai timpurie a tuturor insectelor (goangelor și omidelor), cari strică pomii, napii de zahăr și de nutreț ș. a. Ceice nu se supun ordinului, vor fi amendați (pedepsiți) cu sume mari de bani.

Prețul sării industriale (care nu se întrebuințează în bucate) a fost hotărât pentru anul 1913 astfel: Cine cumpără sub o sută de kilograme (decă mai puțin decât un chintal sau mase metrică) plătește sarea mai curată cu 2 cor. 57 bani sută de kilograme (un kg. ceva peste doi bani și jumătate), cea necurată cu 2 cor. 17 b. sută de kg. Celce cumpără cel puțin o sută de kilograme, plătește suta cu 2 cor. 20 bani, sau cea necurată cu 1 cor. 80 bani.

Prețurile acestea sunt hotărâte pentru ceice cumpără în Murăș-Uioara. La alte saline (ogne) sunt alte prețuri.

Un cartel de săpun. Urmând pilda Americanilor, fabricanții din Europa încă s'au deprins să încheie cartele, câteori vor să urce prețurile mărfurilor. Ei se leagă adică unul față de altul, că nu vor vinde nici unul mai eftin marfa. Legătura aceasta se numește cartel. După cum aflăm acum, fabricile mai mari din Austro-Ungaria au încheiat un cartel, ca să vândă săpunul cu cinci la sută mai scump, adică ce a costat până acum o coroană să coste 1 cor. 5 bani.

Pentru economi.

Procurare favorabilă de articli economici.

Pecând vestim pe membrii Reuniunii noastre, că terminul pentru înaintarea cererilor pentru sămânțe de nutrețuri l'am prolongit până la 17 Martie n. 1913, totodată aducem la cunoștința economilor noștri de pretutindenea, că subscrisul comitet este gata a mijloci, pentru ori și cine i-se va adresa, procurarea articlilor economici amintiți mai jos, lângă cari însemnăm și prețul:

1. Sămânță de iarbă engleză, 1 kilogram 70 bani.
2. Sămânță de iarbă franceză, 1 kgr. 1 cor. 20 bani.
3. Sămânță de lufă franceză, 1 kgr. 2 cor. 14 bani.
4. Sămânță de trifoi, 1 kgr. 2 cor. 60 b.
5. Sămânță de napi „Mammuth“, roșii, mari, 1 kgr. 1 cor. 26 bani.
6. Sămânță de napi „Obendorf“, galbini, rotunzi, 1 kgr. 1 cor. 50 bani.
7. Sămânță de napi „Eckendorf“, roșii, 1 kgr. 1 cor. 50 bani.
8. Sămânță de mohor, 1 kgr. 36 bani.
9. Sămânță de ciapă „Zittau“, uriașă, galbină, 20 grame 30 bani.
10. Sămânță de ciapă „Braunschweig“, 20 grame 60 bani.
11. Sămânță de ciapă „Tripoli Rocca“, 20 grame 30 bani.
12. Sămânță de ciapă „Madeira“, 20 grame 30 bani.
13. Sămânță de salată „Matador“, timpurie, 20 gr. 24 bani.
14. Sămânță de salată „Graf Zeppelin“ de iarnă, 20 gr. 40 bani.
15. Sămânță de salată „Goldkönig“ (nouă), galbină aurie, mare la căpățină, ușor de transportat, 20 gr. 24 bani.
16. Sămânță de pătrânel de toamnă, 20 gr. 24 bani.
17. Sămânță de pătrânel lung „Znaimer“, dulci, 20 gr. 24 bani.
18. Sămânță de morcovi de vară „Nantes“, 20 gr. 24 bani.
19. Sămânță de morcovi de toamnă „Quedlinburg“, 20 gr. 24 bani.
20. Sămânță de ridichi de vară „Stuttgart“, albe, timpurii, 20 gr. 10 bani.
21. Sămânță de ridichi de Maiu, mari, albe, 20 grame 10 bani.
22. Sămânță de ridichi de iarnă, negre, 20 gr. 10 bani.
23. Sămânță de ridichi de iarnă, albe, 20 gr. 10 bani.
24. Sămânță de castraveți de „Paris“, 20 gr. 30 bani.
25. Sămânță de varză „Braunschweig“ uriașă, de iarnă, 20 gr. 30 bani.
26. Sămânță de călărașe (gulii) albe, timpurii, 20 gr. 40 bani.
27. Sămânță de călărașe de iarnă, vinete, 20 gr. 40 bani.
28. Sămânță de mazăre „Victoria“, timpurie, 100 gr. 60 bani.
29. Sămânță de fasole de Iulie, 100 gr. 24 bani.
30. Sămânță de fasole „Mont d'or“, galbină, 100 gr. 40 bani.
31. Sămânță de patlagele mari, roșii, 20 gr. 12 bani.
32. Sămânță de patlagele „Excelator“ (nouă), foarte gustoase, 20 gr. 1 c.
33. Sămânță de patlagele „Ficarazzi“, foarte timpurii, 20 gr. 40 bani.

34. Sămânță de paprică sârbească, 1 à 250 gr. 1 cor.; à 125 gr. 50 bani, à 60 gr. 30 bani și à 30 gr. 20 bani.

35. Sămânță de spinat „Goliath“, 20 gr. 10 bani.

36. Sămânță de sfeclă Aegyptene, roșii închise, 20 gr. 16 bani.

37. Flori: „Aster de Hohenzoller“, mestecate, 1 porție 10 bani.

38. Legături de altoit „Raffia“, 1 kgr. 1 cor. 20 bani și 10 kgr. 10 cor.

39. Funii de „Cocos“ (de legat altoi), 1 kgr. 1 cor. 20 bani și 10 kgr. 10 cor.

40. Rășină de altoit, fluidă, 1 cutie porție 10 bani.

Doritorii cari vor trimite la adresa subscrisului secretar prețul, cum și 20 bani pentru buletinul de expediție și pentru pachetat, 4 bani taxă de inmanuare postală și 20 bani pentru osteneală, drept dăruire pentru un scop de binefacere, — vor primi articli comandați cu posibilă grăbire.

Sibiu, 27 Februarie n. 1913.

Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu“.

Pant. Luca, Victor Tordășianu,

Poșta Redacției și a Administrației.

Ana Lozoric. In scrisoare nu ne spui, de unde ești. Afară de aceea încercările din casa omului nu se dau în vileag.

Ioan Micu, student. Poeziile D. Tale e o imitație după o poezie mai veche, cunoscută

Florian Popu, Stremț (Sălagiu). Mulțumim de știrile despre nebunii pocăiți pe cari le vom publica în curând. Nr. 6 l-am trimis de nou.

Ioan Micoroi în S. Din poeziile trimise poate vom alege ceva mai încolo, când va fi loc mai mult în foaie. Acum avem tare mult material.

Scoală fără învățător nu se poate publica, fiindcă nu ne spui cine ești, care ne-ai scris,

Demetriu Trailovici în C. »Foaia Popului« apare numai odată pe săptămână

Jale la inimă nu se poate publica, fiindcă astfel de poezii nu se obișnuiesc a se publica în foi.

Vasile Belc în S. De aici foaia merge în rânduială. Cartea aceea nu o avem.

I. P. Oiangva. Ce fel de piese teatrale doriți a avea?

Petre Gabor.

G. T. în Beba. Asupra celor scrise o să Vă răspundem în zilele acestea.

Abonat de 6 ani de zile, Temesmegye. Nu spui nici numele D-Tale, nici al comunei. Dar nici nu credem, că ești abonat sau Român, căci atunci nu ți-ai fi spurcat scrisoarea cu vorbe străine.

Călimdarul Poporului pe 1913.

Bogatul cuprins al Călimdarului l'am publicat în numerele din urmă ale „Foi Poporului“. De acolo se poate convinge oricine, că e cel mai bun și mai ieftin călimdar.

Prețul unui exemplar 40 bani, iar pentru trimiterea pe poștă 5 bani deosebit.

Cine comandă cel puțin 20 exemplare și le plătește înainte cu câte 40 bani bucata, mai capătă două călindare pe deasupra și se trimit toate acasă plătite de poștă.

Acei care cumpără 25—50 exemplare le capătă cu 28 bani, dela 50 bucăți în sus cu 24 bani unul, dar trebuie să plătească și poșta la primire.

Banii trebuiesc trimiși totdeauna înainte de aceea, cari voesc să capete călindare cu aceste prețuri atât de ieftine.

Numai comande dela 30 exemplare în sus se trimit și cu rambursă, adică să se plătească la scoaterea dela poștă. Mai puțin de 30 exemplare nu se pot trimite neplătite înainte, din cauză că atunci vine prea scumpă poșta. — Călindare nevândute se primesc înapoi până la sfârșitul lui Martie st. n. 1913. Dar trebuiesc trimise plătite de poștă, care nu se poate detrage din preț.

Toți aceia, cari voesc a vinde călindare să se adreseze la administrația „Foi Poporului“. La acei revânzători, cari sunt oameni de încredere, dăm călindare și ca să le plătească după ce le vor vinde, numai cât atunci nu e rabatul chiar așa de mare. Pe lângă plățirea după vânzare, dăm călindarul: cu 28 bani acelor cari comandă dela 50 bucăți în sus, iar cu 30 bani acelor cari comandă mai puțin de 50 bucăți. Ei au însă a plăti și poșta, fiindcă pachetul se trimite neplătît.

Intr'un pachet de 5 chilo întră 30 bucăți. Pentru pachete dela 1 chilo până la 5 chilo costă poșta 72 bani. (E deci tot atât a trimite un pachet de un chilo sau de cinci). Iar dacă călindarele se plătesc numai la scoaterea dela poștă, atunci costă un pachet dela 1—5 chilo 84 bani.

Toți ceice comandă călindare, sunt rugați a ceti bine aceste condiții de vânzare. Îndeosebi ne adresăm acelor, cari comandă câte 4—5 călindare, pe cari să le plătească când scot pachetul dela poștă. Așa ceva nu se poate, fiindcă costă prea mult poșta. De aceea să se trimită banii înainte.

Prețul bucatelor

In SIBIU la 4 Martie st. n.

Grâu	Cor. 17.60 până 19.40 de hectolitru
Săcară	15,20 „ 16, „ „
Orz	9, „ 10, „ „
Ovăș	11, „ 16,40 „ „
Cucuruz	5, „ 6, „ „
Cartofi	18, „ 24, „ „
Fasole	85,20 „ 86,20 la 100 chilo
Făină Nr. 8	34,40 „ 34,40 „ „
„ 4	33,80 „ 33,80 „ „
„ 5	160, „ 170, „ „
Slănină	180, „ 161, „ „
Unsoare de porc	56, „ 62, „ „
Sau brut	80, „ 88, „ „
Sau de lumini	104, „ 104, „ „
Sau de lumini topit	66, „ 66, „ „
Săpun	5,80 „ 7,60 „ „
Fân	12,10 „ 12,70 la met. cub
Lemne de foc neplutite	10,20 „ 10,70 „ „
„ „ plutite	2,15 „ 2,20 la litru
Spirit rafinat	2,12 „ 2,18 „ „
Spirit ordinar	1,38 până 2, — la chilo
Carne de vită pentru supă	1,60 „ 2, „ „
„ „ friptură	1, „ 1,80 „ „
„ „ vițel	1,20 „ 1,80 „ „
„ „ porc	—,57 „ —,67 „ „
Ouă 10 bucăți	1, „ 3, „ „
Un pătrar de miel	—,80 „ 1,20 „ „
Carne de cal	

In BUDAPESTA 5 Martie st. n.

Grâu de Tisa 78 chilo	Cor. 11,30 până 11,52 la 50 chilo
„ 79	11,50 „ 11,62 „ „
„ 80	11,57 „ 11,67 „ „
„ 81	11,60 „ 11,70 „ „
Săcară	9,57 „ 9,62 „ „
Orz	8,75 „ 9,10 „ „
Ovăș	10,50 „ 11, „ „
Cucuruz	7,10 „ 7,25 „ „

Prețul banilor în 5 Martie n.

	(cumpărat:)	vândut
Galbeni	Cor. 1186,	11,66
100 Lei, hârtie	92, —	92,40
100 Lei, argint	90, —	92, —
Lire turcești, aur	21,45	21,65
1 funt sterlingi englezești	23,85	24,10
100 marce, aur	117,60	117,85
100 hârtie	117,50	117,96
Napoleon	19,84	19,18
100 Ruble rusești, hârtie	258,50	258, —
100 „ „ argint	242, —	246, —

Redactor resp.: Nicolae Bratu.
Editura și tiparul „Tipografia Poporului“.

Târgurile de țară.

(Zona târgurilor după calendarul vechiu).

24 Februarie: Budapesta, Kecskemét, Nagy.

25 Februarie: Agnita, Dalboșet.

26 Februarie: Căpu, Hadad.

27 Februarie: Mălâncrav (Almakerék), Cămin din Selagi, Cluj, Făget, Harosche, Olafallu-mare.

28 Februarie: Corosău de pe Someș, Mădăc-Oșorheiu, Timișara.

1 Martie: Orăștie.

2 Martie: Alcea, Blaj, Chișinău-Sân-Mădău, Halmagiu-mare, Oradea-mare.

3 Martie: Bencă, Bichiș, Cermelu, Clăndușul sârbesc și noușesc, Jombolia, Sighișoara, Zărneș.

4 Martie: Căniș mare, Cetatea-de-bală, Chirpăr, Căuc-Sân-Georgiu, Cohalm, Căuș, Demu, Mociu, Sighetul Marmăției, Săgusa.

5 Martie: Alba Iulia, Bălcaci, Hueș.

6 Martie: Apoldul-mare, Baia-de-Criș, Căuc-Sân-Domocoș, Agârbiciu (com. Turdărieș), Gőrcsön, Măneșturul-ung., Morisăd, Paraid, Sân-Paul.

7 Martie: Brad, Drag, Tășnad, Uzon.

8 Martie: Capolnaș, Erdeo-Sângiorgiu, Rejon, Silvașul-de-sus.

9 Martie: Bilac, Dietta (Timiș), Vaidakuz.

11 Martie: Apold (com. Târnava-mare) Orad.

12 Martie: Oravița (Roman).

13 Martie: Cojocna, Feldioara (com. Rempovului), Ibașfalău.

În aceste zile se țin în comunele de mai sus târguri de mărfuri, pe când târgurile de vite, cai, oi, porci, etc. se țin, ca de obicei, în 1-2 zile mai înainte.

Var

stăns și necăns, în cantitate mai mică sau mai mare, se află de vânzare pe lângă prețurile cele mai ieftine la Albert Farkas, Sibiu, Târgul Lemnelor Nr. 4. 925 1-2

De vânzare

6 tauri reși
927 1-5
6 „ de bivoli
1 Simentaler, cu certificat
sunt de vânzare cu preț convenabil la Michael Lutsch în Agnita (Szentágota).

Un măiestru morar

caută un post potrivit la o moară cu motor. Doritorii binevoiască a adresa scrisorile la administrația „Foi Poporului”, de unde se vor răspunde respectivului. 912 2-3

Moară de vânzare.

O moară cu două petri în stare bună, cu vad bun de apă și o mașină de îmblățit cu eura, mănăta tot cu apă, apoi un p unde se pune stogul și o grădină cu pomi roditori, mărimea 400 stânjeni pătrați, se vinde din mână liberă. Moara se află în Pojorta (comitatul Făgăraș, u. p. Voila). Adresa proprietarului este: Ioan Muntean în Sadu Nr. 133 (Uzad, u. p. Nagydisméd). 916 2-4

O casă

pentru o gospodărie, care constă din două etaje, cu hârtă, sură, grajd și 298 metri pătrați grădină, se vinde din mână liberă cu preț ieftin. A se adresa la cancelaria Dr. Benz, săvesat, Sibiu, strada Clăndiei 98. 899 19-

Nr. 467/913

916 2-2

Publicațiune.

La primăria comunei Szelistye (Săliște) comitatul Szeben, sunt de ocupat două posturi de poliști comunali.

Simbrie anuală 600 coroane și uniforma de polișist.

Doritorii de a ocupa aceste posturi să-și înainteze rugărilor la primăria comunei până în 15 Martie 1913 st. n.

Vor fi preferați acei concurenți, cari au făcut serviciu în armată sau la gendarmerie.

Primăria comunei.

De vânzare. 803 6-

În Viștea-inferioară (comitatul Făgăraș) este de vânzare o casă construită din 3 odăi pentru locuit și o a patra odaie pentru coșigărie, unde se află cuptor și toate cele de lipsă. Vânzarea se face din cauze familiare, poziția e foarte bună. De casă se mai ține un grajd pentru vite, un șopron lung, pivniță, fântână, 2 cotețe și grădină pentru legumi. Prețul de vânzare preste tot 2000 coroane. Doritorii să se adreseze la proprietarul Nicolae Moldovan, măiestru frământar, Viștea-inferioară (Alsóvist, Fogaras m.).

De vânzare.

La subscrisul se află de vânzare din mână liberă: un motor de benzină de 5 puteri de cai, 2 mașini de lucrat lână, un lup de scărmanat lână și un dărac tot pentru lână. Toate în stare foarte bună. Doritorii să se adreseze la Ioan Domnariu, Ludoșul mare (Nagy Luda, Szeben m.) Nr. 37 903 5-5

Moșie de vânzare.

Vând o moșie de 36 jugăre, dintre care 7 jugăre pădure, și o vilă frumoasă cu un interior bun, grădină cu pomi. Locul e așezat lângă sat, deasemenea și pădurea. Eventual se află și 135 jugăre de arândat, tot întră tablă. Doritorii să se adreseze la Stefan Colceriu în Asinip (Asszonynépe, u. p. Magyarlapád). 919 2-8

Moșie

de arândat sau de vânzare.

Pe hotarul comunei Hașfalău (Héjásfalva) lângă Sighișoara, se află o moșie de 112 jugăre, comasată, care de 25 de ani s'a folosit ca pășunat de oi, și care acum să dă în arândat eventual să și vinde. Informații mai de aproape să dă la proprietarul Orbok Lajos, funcționar la judecătoria cercului din Mediaș (Medgyes). 910 2-3

Moșie de arândat.

În comuna Budatelke, în cercul Nagy-sármas, comitatul Kolozs, e o moșie comasată întră tablă, de 215 jugăre, și o casă de locuit cu o odaie și tindă, grajd pentru 16 vite, un ocol pentru oi și o fântână bogată în apă, în imediata apropiere a comunei, de esarândat pe mai mulți ani, dela 1 Noemvrie a. c., eventual dela 1 Aprilie 1914 începând, în rândul întărca pășune. 917 2-8

Comuna Budatelke e pe linia trenului Marosludas-Beszterce, are în apropiere 2 gări și oficiu de poștă. Informațiuni se pot cere dela dl notar cercual Veress Gyárfás din Budatelke, eventual dela proprietar, care din 15 Martie până în 1 Aprilie a. c. va fi în comună, și deci s'ar putea vorbi eu dânsul în persoană.

Atelier de curelărie, șelărie și coferărie

ORENDT G. & FEIRI W.

(odinioară Societatea curelarilor.)

Strada Cisnădiei 45. SIBIU. Heltauergasse 45.

Magazin bogat în articole pentru căroșat, călărit, vânat, sport și voiaj, poclăzi și procovături, portmonee și bretele solide și alte articole de galanterie cu prețurile cele mai moderate. Curele de mașini, curele de cusut și legat, Sky (vârșob) permanent în deposit. 62 60-

Toate articolele din branșele numite și reparatura lor se execută prompt și ieftin.

Liste de prețuri, la cerere, se trimit franco.

Comande prin poștă se efectuează prompt și conștientios.

Mare deposit de hamuri pentru cai dela solurile cele mai ieftine până în cele mai fine, coperitoare (toluri) de cai și cofere de călătorie.

Prima neguțătorie mare de vinuri

Ludwig Fronius

SIBIU, Pivnița „Mönchhof“.

Fabrică de licheruri și ferbătorie de rachiuri.

Mare neguțătorie de rachiuri de Drojdii, Trevere și Prune.

Specialități: Țuică veritabilă, fierbere proprie și Romuri lamaica direct importate.

In fiecare săptămână sosesc

Un vagon

Orange, foarte fine, în lăzi de 160, 200, 300 și 360 bucăți;
Citroane, (lămâi), în lăzi de 300 și 360 bucăți. Prețuri foarte ieftine pentru revânzători la

Frații Kroner

904 2— Sibiu, strada Trenului Nr. 9.

Dentist

615 27—53

VIRGIL MUNTEAN

Sibiu, strada Măcelarilor

intrarea prin

Strada Poplăcii (Quergasse) Nr. 22.

Pune dinți

în cauciuc și de aur cu prețuri moderate.

Ludovic Ferencz,

EDITOR DE BARBAȚI

Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 12.

recomandă p. t. publicului

cele mai noue stoffe de toamnă și iarnă în mare asortiment.

noutățile 723 118

Acum chiar acum, pentru haine de bărbați stoffe englezești, franțuzești și indigene, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestimente precum: Sacko, Jaquete, și haine de talie, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stoffe pentru pardisiuri și „Jaglam“, cari se află totdeauna în depozit bogat.

Asupra reverențelor confecționate în atelierul meu, îmi permit a atrage deosebită atențiune a On. domnii preoți și teologi absolvenți. — În cazuri de urgență confecționez un rând complet de haine în timp de 24 ore. — Uniforme pentru voluntari, cum și tot felul de articole de uniformă, după prescripție croitura cea mai nouă.

Capital social Coroane 1,200.000.

Telefon Nr 188.

Postsparcasa ung. 29,849.

„Banca generală de asigurare“

societate pe acții în Sibiu—Nagyszeben.

este prima bancă de asigurare românească, înființată de institutele financiare (băncile) române din Transilvania și Ungaria.

Prezidentul direcțiunii: **PARTENIO COSMA**

directorul executiv al „Albinei“ și prezidentul „Solidarității“.

„Banca generală de asigurare“ face tot felul de asigurări, ca asigurări contra focului și asigurări asupra vieții în toate combinațiunile. Mai departe mijloace: asigurări contra spargerilor, contra accidentelor și contra grindinei.

Toate aceste asigurări „Banca generală de asigurare“ le face în condițiile cele mai favorabile. Asigurările se pot face prin orice bancă românească, precum și la agenții și bărbai de încredere ai societății. — Prospekte, tarife și informațiuni se dau gratis și imediat.

Persoanele cunoscute ca acviziitori buni și cu legători — pot fi primite oricând în serviciul societății.

„BANCA GENERALĂ DE ASIGURARE“ dă informațiuni gratuite în ori-ce afaceri de asigurare fără deosebire că aceste afaceri sunt făcute la ea sau la altă societate de asigurare.

Cei interesați să se adreseze cu încredere la:

„Banca generală de asigurare“

Sibiu—Nagyszeben — Edificiul „ALBINA“.

428 41—

Mare atentiune!

Sam. Wagner.

Prima turnătorie de fier Sibiană, Fabrică de mașini agricole, Atelier de mori și prăvălie de fier.

Recomandă cu cea mai mare căldură bogatul seu asortiment de tot felul de motoare dela prima fabrică, dela cel mai mic și până la cel mai mare; asemenea și mașini de treerat din renumita fabrică Hofherr dela cea mai mică și până la cea mai mare; numai puțin recomandă și tot felul de articole pentru edificări precum:

Cement de Portland și Roman din Beocin, Traverse, Trestie, Carton câtrănit pentru învăli, **Pânză de sarmă** pentru îngrădit, precum și ori ce fel de ferărie aparținătoare la edificări.

Toate pe lângă cea mai strictă garanție cu prețuri foarte moderate și condițiuni de plată avantajoase

Nu vă grăbiți a comanda din alt loc, — până nu veți vizita prima linie aceasta mare și bine asortată fabrică.

Efectuarea se face prompt și conștientioasă.

581 43—

Feriți-vă stimați agricultori a nu cumpăra imitații și vă feriți de escroci.

Frații Gömöri

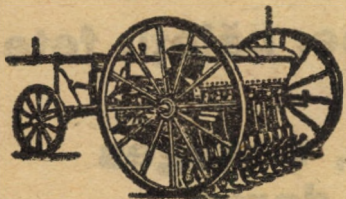
Magazin dela fabrică pentru mașini economice

*

Budapesta,

IX., Boráros tér Nr. 2.

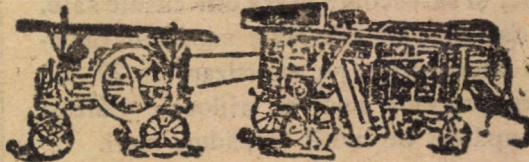
Reprezentanța generală pentru Ungaria a fabricii de mașini și turnătorie de fier **K. & R. Jezek în Blansko.**

Recomandăm mașinile de sămănat, construcție tare, cu aparat de săpat și sămănat cucuruz, sistemul cel mai nou, care corespunde întru toate timpului de față.

Mașinile de îmblătit cu motor, instalările de mori și mașinile de sămănat, pe cari le-au liferat firma **FRĂȚII GÖMÖRI** sunt bine primite în toată țara, de aceea ne recomandăm onoraților economi.

Mai departe recomandăm următoarele mașini speciale: tăvăluguri pentru zdrobitul pietrișului cu suluri de peatră și cilindru cernător, spre a se folosi la petriș mărunt și mai mare; cum și a se mână

Garnituri de îmblătit cu motor! distinsse cu numeroase premii prime, liferăm pe lângă deplină garanție și condiții avantajoase de plată. Pentru instruirea la purtarea mașinilor de îmblătit trimitem gratis un monteur la fața locului.

cu apă, abur sau motor. Mașini pentru fabricarea de cărămidă, Instalări complete pentru țiglarii, mașini pentru producerea cimentului și spargerea pietrii.

Cumpărători serioși, cari se interesează cumpărătorii cruță proviziunea agentului, personal pe spesele noastre, prin ceace de mașinile noastre, li cercetăm noi acasă ajung deci mai ieftin în posesiunea mașinei și sunt siguri de cel mai bun serviciu.

O casă

cu local de prăvălie, 4 odăi de locuit, curte și grădină mare, la poziție bună, în centrul comunei, e de vânzare din mână liberă.

A se adresa în Săliște strada Șaguna Nr. 1263. 603 8 8

Beutură excelentă și cu gust bun, care produce sânge. — Recomandată de medici contra bolii de anemie, lipsă de sânge, nervositate, reconvalescență.

Influențează producerea sângelui, întărește mușchi și nervii, dă apetit fără a avea ca urmare neplăcută asupra stomacului sau la dinți.

Prețul unei sticle mari Cor. 3-50, una mică Cor. 2—. Se capătă în toate notecole.

Depozitul principal la:

GUIDO FABRITIUS,

apotecar în Sibiu. 591 39—

Onorate domnule!

Cunoscând multe lipsuri ale publicității românești din provincie, am deschis în Budapesta un

Birou de informații și agentură românească.

Dati orice informații în orice cauză ce se ține de Budapesta. Esoperez rezolvarea grabnică a diferitelor rugări făcute către oricare ministru, Curie ori alt oficiu. În cauze de licențe, de căsătorie și alte drepturi esoperez rezolvare în cel mai scurt timp posibil.

Prin mine se pot comanda pe credit în rate de 5—6 ani cu prețuri ieftine oricare sistem de motoare de benzină, ori de oțel brut ori de gaz. Tot felul de mașini de trăierat, tot felul de mori cu petri fine și motoare trainice, tot felul de autoturisme, pompe și ferestre și alte recvisite economice. Toate acestea vor fi garantate pe mai multă vreme și vor fi cumpărate dela cele mai vestite fabrici, — deci din mână primă, — și nu dela agenturi jidovești. Zilnic primesc plângeri dela țărani români, cari cumpărând mașini dela agenți, au fost înșelați, căci neștiind țărani români ungurești, au înscălit contracte a căror conținut nu l-au cunoscut. Planul meu este ca să-i scutesc pe ai noștri de șarlataniile jidovilor și să-i scap de procese. — Îi sfătuiesc deci pe fieștecă Români doritor să-și cumpere ceva să-mi scrie ca să merg eu la dânsul ori să vină dânsul la mine să ne înțelegem, — iară de agenți jidovi să se teamă ca de foc, și să-i scoată afară din casele sale.

Esoperez dela băncile mari din Budapesta împrumuturi pe amortizare de 20—50 ani cu procente mici și mijlocesc vânzări și cumpărări de moșii și păduri mari.

Cumpăr grâu, cucuruz, ovăș, boi, oi și porci. Tot felul de poame și legume, — cu un cuvânt tot ce are Românul de vânzare.

Caut agenți români pentru părțile locuite de români.

Pentru serviciul meu îmi plătiți o taxă după învoială. Cu stimă:

L. Olariu

Budapest

N. Tölgyfa u. 16. H. 8.

În Budă, lângă podul Margitkő.

Berea albă și neagră

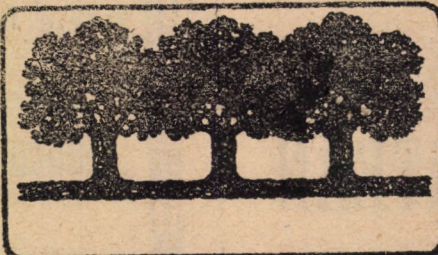
din

Bereria dela Trei-Stejari

în SIBIU

este foarte bună și gustoasă!

Această bere e căutată și se bea cu plăcere de toți cari o cunosc, atât la orașe cât și la sate. 724 95—

Oă berea noastră e foarte căutată se poate vedea și de acolo, că cumpărătorii se înmulțesc mereu.

Ocaziune foarte potrivită

prăvălia de încălțăminte

Vasilie Ban, „La cisma mare roșie” Sibiu, strada Ocnei Nr. 7 pe lângă prețuri ieftine.

O rice păpuși cu prețuri de reclamă la Crăciun de acum înainte până la 10 Ianuarie 1913.

Prețurile:

688 10—

Ghete pentru copii Chevreaux și Box sau Kaly, mărimea 20—25 = K	8—4
Ghete pentru copii „ „ „ „ „ 26—28 = „	4—5
Ghete pentru copii „ „ „ „ „ 29—34 = „	5—7
Ghete pentru băieți „ „ „ „ „ 35—39 = „	7—9
Păpuc de jumătate pentru dame Chevreaux și Box sau Kaly	4—14
Ghete înalte pentru dame	8—14
Ghete de lucru pentru domni, tari, execuție în Kaly sau piele de vichie	7—
Ghete pentru domni cu gumă sau băeri, în Chevreaux sau Box	9-50
Ghete pentru domni cu bumbi sau Ideal	10—
Ghete pentru domni Kobrak	14—
Ghete pentru domni Oslaria	12—
Ghete pentru domni, formă americană	13—
Ghete pentru domni, formă americană, cu bumbi și băieri	16—
Ghete pentru domni, piele Antilope în toate colorile	20—

Mare alegere în cisme pentru copii și domni.

Camăși

cu 4, 5, 6, 7, 8 și 9 coroane.

Principiul meu este: Câștig puțin, vânzare mare!

În duminică și sărbători e deschis înainte de amiază până la 10 ore.

Nu-i reclamă, — ci e fapt

că fiecare în interesul său propriu numai în

Warenhaus Grünberger

să facă cumpărări de

734 25—

Haine pentru domni, dame, băieți, fete și copii

bluse, rochii, jupoane, negligés și costume pentru dame.

Mare alegere! Prețuri fără concurență!

Cel mai mare depozit de blănării!

Strada Cisnădiei. Palatul comandai de corp.

Să caută o bucătăreasă

de 55—60 ani, la un preot pe sate fără copii.
Să fie în port românesc. Scrisorile sunt a se
adresa sub „**Bucătăreasă 60**”
la administrația acestei foi. 903 3—8

Pentru pantofari.

Subscriind vocea, să vând unui pantofar
român și haină bolta mea, aranjată cu ghețe
gata, în suma de 1200 până la 1400 cor.,
dulapuri de sticlă, pături, două mașini de cusut,
pături pentru lucrători, etelajuri, 300 până la
350 capte, apoi piele, talpă și încă foarte multe
scule, cari se țin de meserie. Să poată lucra cu
5—6 lucrători, fiind un cerc destul de frumos
românesc. Existență sigură, atât bolta cât și me-
seria. Le conduc de 26 ani. Toate voiesc a le
vinde numai cu 2000 coroane. Respectivii cum-
părători să se adreseze pentru informațiuni mai
de aproape la **Mihail Andreiu**,
pantofar la **Bozovici** (Bozovica). 918 2—8

Noutăți!

pentru sezonul de primăvară
din stoffe de mătăsă și de lână
pentru

Haine și Bluse

precum și cele mai fine arti-
cole pentru decorațiune la
haine, recomandă pe lângă
diferite prețuri

Magazinul de modă Rudolf Trentina

Sibiu, Strada Cisnădiei Nr. 25.

923 2—5

TRUSOURI PENTRU MIRESEI

Câteva cuvinte asupra boalelor secrete.

E trist, — dar în realitate a evărat că în
vremea de azi e bătătoare la ochi mulțimea acelor
cămăni, a căror sânge și sucuri trupești sunt atru-
și cari în urma ușurinței din tinerețe și prin
desprindere role și-au adâncinat sistemul nervos și
puterea spiritală. E timpul suprem ca acestei
stări îngrozitoare să se pună capăt. Trebuie să fie
cineva care să dea tinerimei deslășir bine-voitoare,
scurtare și amănunțite în tot ce privește viața sexu-
ală, — trebuie să fie cineva cărui cămin să-și
încredințeze fără teamă, fără sfială și cu încredere
săcramentele lor secrete. Dar nu e în desăvârșire încă
destăinui aceste măcașuri ori și cui, ci trebuie să ne
adresăm unui astfel de medic specialist, conștiencios,
care ție să dea asupra vetei sfaturi bune sexuale
și gide a ajută și morburilor ce deja eventua există
atunci apoi va înceta existența boalelor secrete.

De o chemare atât de măreață și pentru
acest scop e institutul renumit în toată țara al
Dr.ului **PALOCZ**, medic de spital, specialist,
(Budapasta IV, Museum-köret 19), unde pe lângă
discreția cea mai strictă, primește ori-cine (atât băr-
bați cât și femei) deslășiri asupra vieții sexuale
măde sângele și sucurile trupești ale bolnavului să
curgă, nervii se întăresc, tot organismul i-se clădărează
de materile de boală, chinurile suferinței lui liniștesc.

Fără conturbarea ocupațiilor zilnice dr.
PALOCZ vindecă deja de ani de zile repede și
radical cu metodel lui propria de vindecare
clar și casurile cele mai negre, vanele sifilitice
postale de țev, hepatic, nervi și șira spinării, înce-
puturile de confuze a minții, urmările onaniei și
ale stilisului, erecțiunile de spaimă, slăbirea puterii
de viață (impotență), vătămurile, boala de sânge
de piele și toate boalele organelor sexuale feme-
ști. Pentru femei o sală de așteptare separată
și egre separată. În ceea ce privește cura, de
țară nu este piederă, nici dacă cineva, din ori ce
cauză n'ar putea veni în persoană, atunci cu plăcere
se va da răspuns amănunțit ase discret prin
scrisoare (în epistole și de apăsătoare alături nu-
mai marca de răspuns.) Limba română se vorbește
perfect. După încheierea curii, epistolele se ard,
ori la dorință se returnit încoace. Institutul se în-
ghețe și de medicamente speciale. Vizitele se pri-
mesc începând dela 10 ore a. m. și până la 6 ore
p. m. (Duminică până la 12 ore a. m.) 766 13—
Trăimant și cu Salvaraneri Marich 696.

Adresa: Dr. **PALOCZ**, medic de spital, spe-
cialist, Budapasta IV, Museum-köret Nr. 19.

Institutul de asigurare „TRANSSYLVANIA”

Strada Cisnădiei 5.

SIBIU

Strada Cisnădiei 5.

recomandă

Asigurări împotriva focului

pentru edificii, recolte, mărfuri, mașini, mobile etc. pe lângă premii recu-
noscute de cele mai efitime, și în cele mai favorabile condiții, cum și

Asigurări asupra vieții

(pentru învățători confesionali și preoți români gr.-or. și gr.-cat. avantajii
deosebite), pe cazul morții, și cu termen fix, cu plătire simplă sau dublă a
capitalului; asigurări de zestre, asigurări de copii, asigurări pentru servicial mi-
litar, asigurări de studii, asigurări cu participare la câștig de 40% garantat și cu
restituire de 3% interese și asigurări pe spese de înmormântare.

Sumele plătite pentru **pagube de foc** până
la finea anului 1911 K 5.275,798.23
Capitale **asigurate pe viață**
achitate „ 5.146,556.36

Starea asigurărilor cu foc K 127.763,744.—
sfârșitul anului 1911 { viață „ 10.981,822.—
Fonduri de întemeiere și de
rezervă „ 2,520,492.—

Prospecte în combinațiile cele mai variate se trimit gratuit, cum și orice
informații în birourile Direcțiunei, strada Cisnădiei Nr. 5 și la toate agenturile.

Prsoane versate în acuișii, cari au legături în cercuri bune, se primesc în servi-
ciul institutului în condiții favorabile. 767 28—

Fire cu ochiuri din oțel Nr. 29. c.

Ițe (garnituri de războiu)

cu ochiuri în lungimea obicinuită de 15
"/m, tare legat, cu băte cu tot, înălțimea
27 cm., ață Nr. 36/12.

Lungimea: 18 18 18 21 21 21 21 24 24
Nr. firelor: 660 720 840 720 760 840 960 780 960

Spete de țesut, cu dinți din alamă galbenă, 105
"/m întreaga înălțime 18 " lungimea cu:
300 330 360 390 dinți, 320 450 540 480 600
dinți, 21 " lungimea cu: 330 360 390 420
450 480 dinți, 24 " lungimea cu: 390 420
450 600 dinți, 27 " lungimea cu 340 420

450 480 540 600 dinți, 30 " lungimea cu: 600 800 dinți, 34 " lun-
gimea cu: 380 dinți.

Spete cu dinți din oțel, 105 "/m, 18 " lungimea cu: 360 390 420 540
dinți, 21 " lungimea cu: 390 420 450 540 dinți, 24 " lungimea cu:
420 450 540 dinți, 27 " lungimea cu: 330 dinți.

Acele spete cari nu sunt prescrise în această listă le expediez după dorință, repede și efitin.

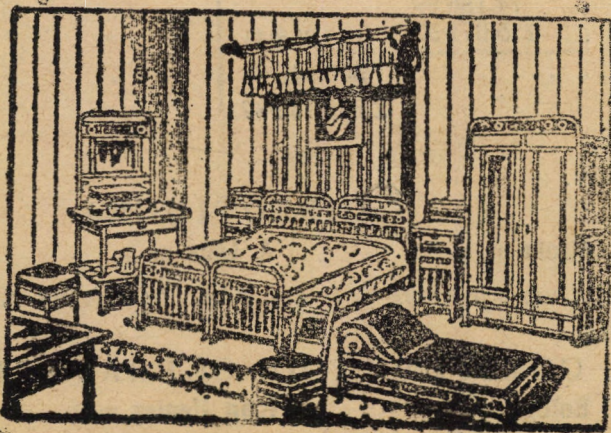
Listă de preț la cerere.

Carol F. Jickeli,

Sibiu și Alba-Iulia.

870 8—

Mobile in toate stilurile, cea mai solidă executare moderne

pe lângă garanția recomandă

Emil Petruțiu
fabrică de mobile.

Telefon Nr. 47 cu legătură în
întreg comitatul.

Sibiu, Salzgasse Nr. 37.

Expoziție de mobilă zilnic des-
chisă, fără silă de cumpărare.
Primesc și execut toate
lucrările de lipă la bise-
riel nouă și vechi.

884 21—

„ALBINA“

institut de credit și de economii în Sibiiu.

Nr. 5747.

Domnii acționari ai Institutului de credit și de economii „ALBINA“ sunt invitați prin aceasta în virtutea §-lui 20 din statutele societății la

a XL-a adunare generală ordinară

care se va ține în Sibiiu, **Sâmbătă în 22 Martie 1913 st. n.**, la orele 10 a. m., în sala festivă a Muzeului „Asociațiunii“ cu următoarea

ORDINE DE ZI:

1. Bilanțul anului de gestiune pe anul 1913 și raportul comitetului de supraveghiere.
2. Distribuirea profitului net realizat conform bilanțului.
3. Distribuirea sumei destinate pentru scopuri culturale și de binefacere.
4. Fixarea prețului marcelor de prezență pentru anul curent.
5. Alegerea a 3 membri în consiliul de administrațiune.
6. Autorizarea direcțiunii pentru a face eventualele schimbări reclamate de tribunal.

Domnii acționari, cari voiesc a participa la adunarea generală în persoană sau prin plenipotenți în conformitate cu §§-ii 23, 24 și 25 din statutele societății, sunt rugați a-și depune acțiunile și eventual dovezile de plenipotență cel mult până **Mercuri în 19 Martie a. c. st. n. la 6 oare p. m.** la cassa centralei noastre în Sibiiu, a filialelor din Brașov, Elisabetopole, Lugoj, Marosvásárhely și Mediaș, sau a agenturilor din D. Sânmărtin, Orșova, Sânniclașul-mare și Șeica-mare.

Depunerea acțiunilor, respective a plenipotențelor spre scopul indicat se poate face și la institutele: „Ardeleana“ în Orăștie; „Auraria“ în Abrud; „Bihoreana“ în Oradea-mare; „Bocșana“ în Bocșa-montană; „Doina“ în Câmpeni; „Furnica“ în Făgăraș; „Lipovana“ în Lipova; „Mureșana“ în Reghinul-săsesc; „Oraviciana“ în Oravița; „Patria“ în Blaj; „Sebeșana“ în Sebeșul-săsesc; „Silvania“ în Șimleu; „Timișana“ în Timișoară; „Victoria“ în Arad și „Cassa de păstrare“ în Mercurea și în Săliște, în acest caz însă cel mult până **Sâmbăta în 15 Martie a. c. st. n.**

Sibiiu, la 24 Februarie 1913.

Direcțiunea.

ACTIVE		Contul Bilanțului.		PASIVE	
		K	f		
Cassa în numărar		149,126	92	Capital societar:	
Monete			1,743.59	80 000 acții à K 200	6,000,000.—
Cambii de bancă	18,981,164	57		Fondul de rezervă al acționarilor	870,000.—
Credite camb. cu acop. hip.	9,097,754	82	28,078,919.39	Fondul de garanție al scrisurilor fonciare	560,000.—
Impr. hip. în scrisuri fonciare	12,885,209	98		Fondul special de rezervă	24,451.54
Impr. hipotecare în numărar	489,929	42	13,375,139.40	Fondul de pens. al funcț.	815,480.—
Credite de cont-curent			7,152,139.23	Depozite spre fructificare	23,174,300.09
Credite personale			1,371,323.90	Fondul „Parteniu Cosma“	45,606.—
Avansuri pe efecte publice			41,967.50	Scrisuri fonciare cu 5% în florini în circulațiune	516,000.—
Casele institutului, realități dela gara Brașov și diverse realități de vânzare			676,599.56	Scrisuri fonciare cu 5% în coroane în circulațiune	8,368,000.—
Efecte publice			3,929,013.78	Scrisuri f. nc. cu 4 1/2% în circulațiune	2,352,000.—
Acții dela diverse bănci			319,000.—	Scrisuri fonciare egale la sorți în circulațiune	292,500.—
Efectele fondului de garanție al scrisurilor fonciare			564,390.—	Cambii de bancă reescontate	7,178,840.83
Efectele fondului de pensiuine al funcționarilor institutului			242,365.—	Diverse conturi creditoare	6,161,673.16
Interese după efecte			42,886.70	Dividende neridicate	1,540.—
Capital din emisiunea V nevărsat			1,337,518.34	Interese anticipate pro 1913	311,454.07
Mobilier amortizat			—	Interese transitoare de scrisuri fonciare	156,886.25
Interese transitoare restante și debitori			47,145.47	Profit net	500,546.84
			57,329,278.78		57,329,278.78

DEBIT.		Contul Profit și Pierdere.		CREDIT.	
		K	f		
Interese:				Interese:	
pentru depoz. spre fructificare	1,150,715	22		dela ca	
pentru scrisuri fonciare	483,760	64		dela	
pentru impr. luate pe efecte	107,266	12		dela	
pentru capital soc. emis. V.	33,131	23	1,774,873.21	dela	
Spese:				dela	
Salare	285,123	91		dela	
Bani de cvartir	56,140	—		dela	
Imprim., registre, porto, diverse	39,980	50		dela	
Marce de prezență	9,210	—	390,454.41	dela	
Contribuțiune:				dela	
directă	74,186	89		dela	
10% dela interese de depunere	115,071	52	189,258.41	dela	
Profit net			500,546.84	dela	
			2,855,132.87	dela	

Sibiiu, la 31 Decembrie 1912.

Cosma m. p., director executiv.

Iosif Lissai m. p., șef-contabil.

DIRECȚIUNEA:

Dr. E. Roșca m. p.

St. Stroia m. p.

A. Lebu m. p.

Dr. Beu m. p.

Oct. Goga m. p.

Subsemnatul comitet am examinat conturile prezente și le-am aflat în deplină regulă și în consonanță cu registrele institutului.

Sibiiu, la 27 Februarie 1913.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE:

Mateiu Voileanu m. p.

Dr. V. Bologa m. p.

Ioan Henteș m. p.

Victor Flincu m. p.

E. Verzar m. p.

Constantin Herja m. p., revizor expert al „Solidarității“.